

ရေတွင်းချောင်ကျေးရွာ
ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်
ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်
(၂၀၁၇-၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ရေတွင်းချောင်ကျေးရွာ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်
(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မေ လ

မာတိကာ

မာတိကာ	၁
အတိုကောက်စကားလုံးများ	၅
စကားချိုး	၆
ရေတွင်းချောင်ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်	၈
အပိုင်း (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ်	၉
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၉
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၁
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၁
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု	
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၁၄
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	

- (၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၁၉
- (က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
- (ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
- (၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၂၁
- (၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများ အကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ ၂၃
- (၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၄
- (က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
- (ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
- (ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
- (ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
- (၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၃၀
- (၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၃၂
- (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
- (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
- (ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
- (၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၃
- (က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
- (ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
- (ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

- နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်းဇယားများ ၃၆
- (၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
- ဇယား ၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
- ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား
- ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
- ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
- ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

- ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ
- ဇယား ၈ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
- ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
- ဇယား ၁၀ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

(၂) **ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ**

- ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
- ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
- ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
- ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
- ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ
- ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
- ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
- ဇယား ၂၃-က စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ
- ဇယား ၂၃-ခ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
- ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ
- ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း
- ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ
- ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
- ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
- ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
- ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း
- ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း
- ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
- ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
- ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှုနှင့် အာဟာရဆန်းစစ်မှု
- ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
- ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ဇယား ၃၈	အိမ်သာ အမျိုးအစား
ဇယား ၃၉	ကျား-မ ကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ
ဇယား ၄၀	ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၁	ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
ဇယား ၄၂	ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၄၃	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၄၄	လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၄၅	ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၆	ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၇	ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု
ဇယား ၄၈	မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂)	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၇၄
	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	
	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	
နောက်ဆက်တွဲ (၃)	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်းအထိ)	၇၇
ကိုးကားစာရင်း		၈၄

အတိုကောက်စကားလုံးများ

AIDS	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ
DRD	ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန
HIV	ခုခံအားကျဆင်းမှုရောဂါဖြစ်စေသောဗိုင်းရပ်စ်
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MEB	မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
MMK	မြန်မာကျပ်
MoALI	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
NGO	အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း
PRA	ကျေးရွာအခြေအနေကိုရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်း
SLRD	ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်းဦးစီးဌာန
STD	လိင်မှတစ်ဆင့်ကူးစက်တတ်သောရောဂါများ
PTA	မိဘဆရာအသင်း
TB	တီဘီရောဂါ
VDG	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၁-၂၀၂၂ ခုနှစ် အထိ (၅) နှစ် ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေး အတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေး ကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ သော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲ ရေးကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက် ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ် ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ် အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေး ခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်း ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေး ရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်း ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အ တွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက် ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုး ကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

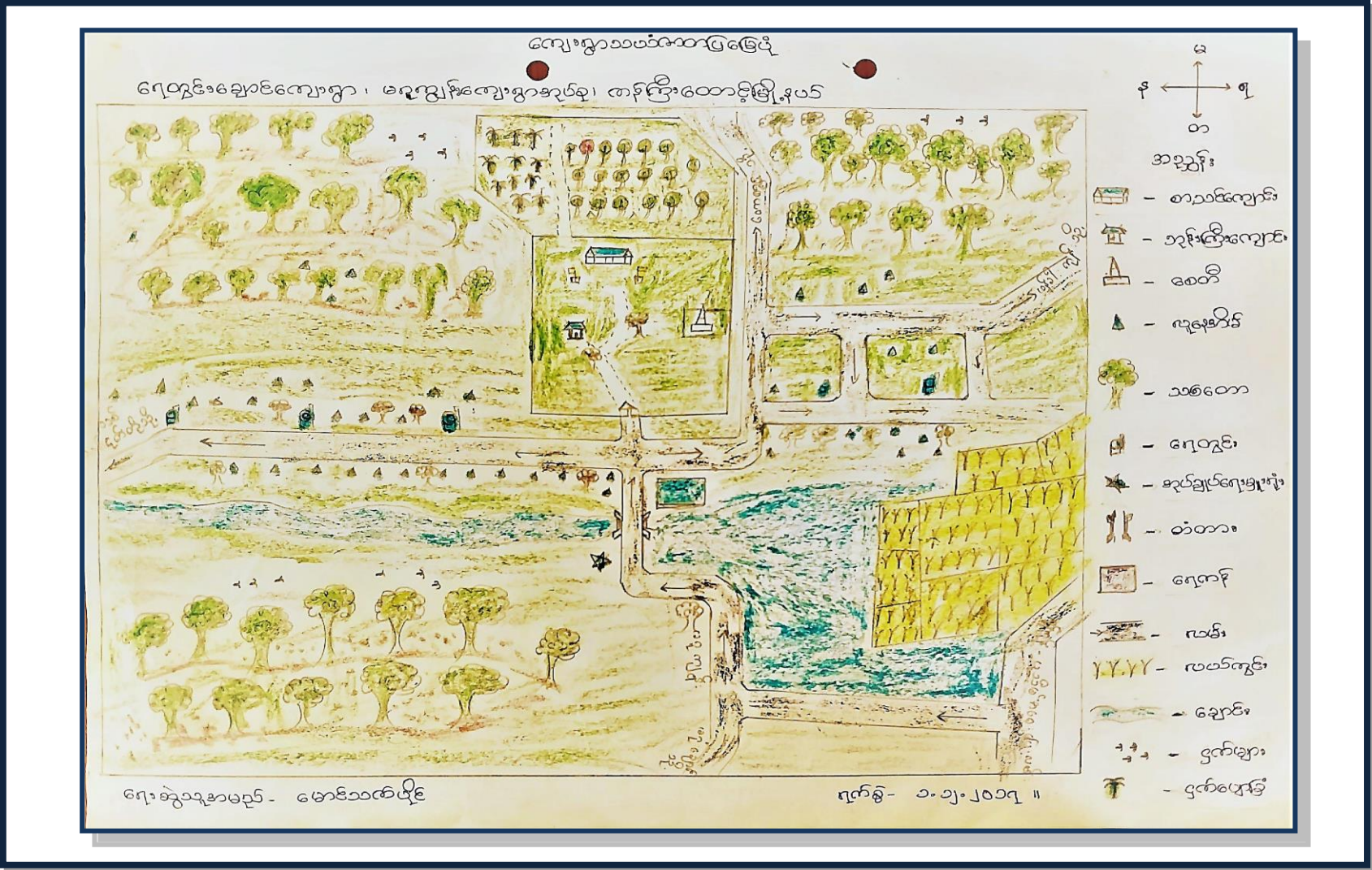
ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း (၂) ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း (က) တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိ

ကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း (ခ) သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်များ၏ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

မေလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့
ရေတွင်းချောင်ကျေးရွာ
ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

ရေတွင်းချောင်းကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

၁.၁ ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ် နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေး အစီ အစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့ အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လို အပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့ နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ် စေသောအချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာ ကာလအပြီးတွင် ရရှိ အောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေ နှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်း များကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့ အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့်ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကိုသိရှိစေရန် မျှော်လင့် ပါသည်။

အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီ များကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော် တို့ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ် သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေ ကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့ အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမို ကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းစီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

၁.၂ စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံ ကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့်ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာ

တွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင် မည့်စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီ အစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်နှင့် ကံကုန်းကျေးရွာကြား၊ ရန်ကုန်-ပုသိမ် အဝေးပြေး လမ်းမကြီးနှင့် (၂) မိုင် အကွာခန့်တွင်တည်ရှိပြီး နွေအခါတွင်သွားလာရလွယ်ကူသော်လည်း မိုးတွင်း ကာလများတွင် လမ်းများပျက်စီး၍ သွားလာရခက်ခဲပါသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင် တည် ရှိပြီး အဓိကအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဥယျာဉ်ခြံလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် ချိုင့်ပုံသဏ္ဌာန်ရှိနေသဖြင့် မိုးရာသီတွင် ရေကြီးနစ်မြုပ်မှုများ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကြုံတွေ့ ရပါသည်။ ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်တွင် လယ်ကွင်းများရှိပြီး အနောက်ဘက်တွင် သစ်တောများဝန်းရံ ထားပါသည်။ လယ်ယာမြေများသည် စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် ဥယျာဉ်ခြံလုပ်ငန်းတွင် ကွမ်းနှင့် အခြားသီးပင်စားပင်များ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ရန်တို့အတွက် အဓိက အားထားရာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

ကျေးရွာသည် ဆည်မြောင်းမှတူးဖော်ထားသော မြောင်းလက်တက်များမှ ဒီရေအတက်အကျ ကိုစောင့်၍ စိုက်ပျိုးရေးကို လယ်ယာမြေများအတွက် အသုံးပြုရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေ အသင့်အတင့်ရှိပြီး မြေဆီဩဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ လယ်ယာမြေ စိုက်ပျိုးဧက (၇၁) ဧကခန့်ရှိပြီး နွေစပါးနှင့် ဆောင်းစပါးကို အဓိကစိုက်ပျိုးသည်။ ကျေးရွာ၏ အနောက်ဘက်သစ်တော များတွင် ဂဝံကျောက်များထွက်ရှိပါသည်။ သဘာဝတိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များလည်း ရရှိနိုင်မှုနည်းပါး သွားပြီဖြစ်သည်။ နွားစာအတွက်မြက်များကို လယ်ကန်သင်းများနှင့် မြောင်းကမ်းပါးမှ အလွယ် တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိတော့ပါ။ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များမှာ သာမန်တွေ့ရများ သော အပင်များသာရှိပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၆၂) စုနှင့် ကျား (၁၂၉)၊ မ(၁၃၆) ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၂၆၅) ဦး ရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် ပျမ်းမျှ (၄.၃) ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း ၅ ဦးထက် လျော့နည်းပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကရင်လူမျိုးများနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်သည်

ကျေးရွာရှိလူဦးရေအားလုံး၏ ၆၃.၈ % ရှိပြီး အမျိုးသမီးမှာ အမျိုးသားအရေအတွက်ထက် ၄% ပိုများသဖြင့် အမျိုးသမီးများလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်များကိုပါထည့်သွင်းစဉ်းစားပြီး အလုပ်အကိုင်များကိုဖန်တီးပေးနိုင်ပါက လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်ကို ထိရောက်စွာအသုံးပြုနိုင်ပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပိုမိုအထောက်အကူပြုစေနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမန်အားဖြင့် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့်သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ၇၆% သည် ဆင်းရဲနှင့် အလွန်အိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ်သတ်မှတ်ကြပြီး ၃% သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ ၂၁ % သည် အလယ်အလတ်အဆင့် ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုအနည်းအကျဉ်းရှိသော်လည်း လက်လှမ်းမမီမှု၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာအားနည်းမှု၊ မြောင်းလက်တက်မှ ဒီရေအတက်အကျပေါ်မူတည်၍ ရေသွင်းယူရသောကြောင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာ အများအားဖြင့် ကောင်းမွန်ခြင်းမရှိပါ။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုများအပြင် အခြားလယ်သမား အိမ်ထောင်စုအချို့မှာလည်း လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ အရောင်းအဝယ်စသော အသေးစားအိမ်တွင်းလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ယင်းတို့အနက် ဆင်းရဲအဆင့်သည် ကျေးရွာတွင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်မျှပိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စား၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင် လုပ်သားများနှင့် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုအရေအတွက် (၇၀.၉%) ထိရှိကာ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိ အိမ်ထောင်စုများပါဝင်ကြသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်မြေယာမဲ့ အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ သုံးပုံနှစ်ပုံခန့်ရှိသော်လည်း ရာသီအလိုက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အဓိကဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြပြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုးလုပ်ငန်းများ၊ ဆန်ကြိတ်စက်လုပ်ငန်း စသည်တို့တွင်လည်း လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ ၃၀% ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု (၁၆) စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၆၄% မှာ သူတပါးထံမှ မချေးမငှားပဲ သုံးလခန့်နှင့် ၂၁ % ခန့်မှာ သူတပါးထံမှ ချေးငှားစရာမလိုပဲ ၃ လမှ ၅ လခန့်နှင့် ၁၅% မှာ သူတပါးထံမှ ချေးငှားစရာမလိုပဲ ၆ လမှ ၁၂ လအထိ နပ်မှန်အောင် စားသုံးနိုင်ကြကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် တွေ့ဆုံခဲ့သောအိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ ၁၀၀,၀၀၀/- ကျပ်မှ ၅၀၀,၀၀၀/- ကျပ်ထိတင်ရှိနေကြသည်။ ချေးငွေအများစုကို ပုဂ္ဂလိကငွေချေးလုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာသမဝါယမအသင်းနှင့် ကျေးရွာရှိအများပိုင်ရန်ပုံငွေများမှ ချေးယူရရှိကြသည်။ ချေးငွေများကို အသုံးပြုကြပုံမှာ စားသုံးရန်၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်နှင့် ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်များအတွက် အဓိကသုံးစွဲကြပြီး ဝင်ငွေရအလုပ်အကိုင်များ၊ ပညာရေးတို့အတွက် ဒုတိယအနေအထားတွင် သုံးစွဲကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ထိခိုက်လွယ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာ မိသားစုစောင့်ရှောက်မှု နည်းသူများဖြစ် သည့် သက်ကြီးရွယ်အို (၃) ဦး တို့ဖြစ်ကြသည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုအမျိုးအစားတွင် သစ်တော ပြုန်းတီးမှုကိုသာ အသင့်အတင့် အနေအထားတွေ့ရပြီး ကျန်အမျိုးအစားများကို နိမ့်သည့် အနေ အထားများတွင်သာတွေ့ရသည်။ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများအတွက် အုပ်စုအလိုက် ခွဲခြားသတ်မှတ်ရာတွင်လည်း ထိခိုက်သက်ရောက်မှု မြင့်မားကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ရွာသားအများစုသည် သာမန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး အစား အစာပြည့်ဝမှုရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုသည် မိုးရာသီတွင် သွေးလွန်တုပ်ကွေးအဖြစ်များကြ ပြီး လူကြီးများမှာ သွေးတိုးရောဂါအဖြစ်များကြသည်။ မူလွန်ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်း မှ ကျောင်းသူ/ သားများကိုလည်း အပတ်စဉ် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှု အသင့်အတင့်သာရှိပြီး အမျိုး သမီး၊ လူငယ်လူရွယ်၊ သက်ကြီးပိုင်းအများစုတို့သည်လည်း တကိုယ်ရည်သန်ရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာ ရေးအသိအမြင်များ အသင့်အတင့်သာရှိကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် အခြေခံကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုများကို ကျေးရွာမှ ၃ ဖာလုံခန့်အကွာရှိ မဂ္ဂကျွန်း ကျေးရွာ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းနှင့် ၇ မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သော မြို့နယ်ဆေးရုံ၊ ဆေးဆိုင်များနှင့် လည်း လက်လှမ်းမီသည်။

ကျေးရွာတွင် ရေတွင်း၊ အဝီစိတွင်း (စက်တပ်) များမှ မြေအောက်ရေကို အလွယ်တကူ လုံ လောက်စွာရနိုင်ကြပြီး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောနှင့် အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများနည်းပါး ကြောင်း တွေ့ရသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အသင့်အတင့်သာရှိပါသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ ကျေးရွာတွင် ၄ ဦး သာရှိပြီး တက္ကသိုလ်ပညာ သင်ကြားသူဦးရေ ၅ ဦးသာ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ရွာတွင်းရှိ မူလွန်ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းနှင့် အလယ်တန်းကို မဂ္ဂကျွန်းကျေးရွာအုပ်စု တွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ပါသည်။ အထက်တန်းပညာရေးကို ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်တွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ပြီး တက္ကသိုလ်ပညာရေးကို ပုသိမ်မြို့တွင် သင်ကြားနိုင်ပါသည်။ သို့သော် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများမှာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး လူငယ်လူရွယ်များ အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများသည်လည်း နည်းပါး ဆဲဖြစ် သည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင်ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ တည်ငြိမ်ကောင်းမွန်ပါသည်။ မိသား

စုအတွင်း ကျား/ မတို့၏အခန်းကဏ္ဍအသီးသီးကို ရပ်ရွာသတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း ကျင့်သုံးကြပါသည်။

ကျားနှင့်မအကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့် အခြားနယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့် ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်း၊ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းများရှိ ကျား၊ မ အရေအတွက်မှာ အလွန်ကွာခြားမှုမရှိသဖြင့် အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက်လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများကပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်ရမှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက်လုပ်အားခလျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ အခြားလူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များတွင်လည်း အမျိုးသမီးပါဝင်မှု အသင့်အတင့်ရှိကြသည်။ ကျား/မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများကို မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျားမ တန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်း (၁) ဖွဲ့၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း (၄) ဖွဲ့ ရှိပါသည်။ ယင်းအဖွဲ့များအနက် မြို့နယ်မှဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့ဖြစ်သည့် အမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့မှာ မဂ္ဂကျွန်းကျေးရွာတွင်သာရှိပြီး ကျေးရွာမှ အမျိုးသမီးများလည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဘုံပစ္စည်းများ ဝယ်ယူထားကြပြီး ကျေးရွာတွင်းရှိ လူမှုရေးကိစ္စများတွင် အသုံးပြုနိုင်ရန်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် Pact Myanmar အဖွဲ့၊ မသန်စွမ်းအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့တို့ရှိကြပြီး ကျေးရွာသားအများစုမှာ ကျေးရွာတွင်း အသင်းအဖွဲ့ များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ကျေးရွာသုံး အင်ဂျင်မီးစက်မှ အင်ဂျင်မီးကို ကျေးရွာတွင် (၂၀၀၉) ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်မှဦးစီး၍ မတည်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပြီး ယခုနှစ်တွင် ပျက်စီးယိုယွင်းကာ အသုံးမပြုနိုင်တော့သဖြင့် ကျေးရွာမှ အင်ဂျင်မီးရရှိရန် အခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့် တစ်ဖွဲ့ကြား ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့်ပတ်သက်၍ ယေဘုယျအားဖြင့်အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်

ရည်မြင့်တင်ရေးသင်တန်းများ ရရှိနိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန် လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့်ကွမ်းကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး တချို့အိမ်ထောင်စုများမှာ အာဝါး၊ ငရုတ်စိုက်ခင်းများရှိသည်။ လယ်မြေဧက (၇၁) ဧက ရှိပြီး နွေစပါးရိတ်သိမ်းပြီးချိန်တွင် သီးထပ် အဖြစ် ဆောင်းစပါးကိုစိုက်ပျိုးကြသည်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေများတွင် ကွမ်းနှင့် အာဝါးကို စိုက်ပျိုးကြ သည်။ နွေစပါးတစ်ဧက ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ (၅၀) တင်း၊ ဆောင်းစပါးတစ်ဧက ပျမ်းမျှအထွက် (၈၀) တင်းနှုန်းနှင့် ကွမ်း (၁၀၀၀) ခြံတွင် ပျမ်းမျှ (၅) ပိဿာနှုန်းထွက်ရှိသည်။ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ အားနည်းကြပြီး စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်း ကုမ္ပဏီများမှလည်း တောင်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများအားနည်းကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ကမကထပြုပြီး မျိုးစပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ သီးနှံစံပြစိုက်ကွက်များ နမူနာပြ စိုက်ပျိုးခြင်းများမရှိပါ။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်အတွက် အလုပ်သမား မလုံ လောက်မှုပြဿနာကို ရင်ဆိုင်ရတတ်ပြီး လုပ်အားခပိုမိုပေးမှ အလုပ်သမားများကို ငှားရမ်းရရှိ နိုင်ကြကာ ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားရသည်။ သီးနှံစိုက်ခင်းများတွင် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ဖျက်ပိုးကျရောက်မှု ကိုတွေ့ရှိရပြီး ထိရောက်သောဖျက်ပိုးနှိမ်နင်းရေးနည်းစနစ်နှင့် ဆေးဝါးတို့အတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီး ဌာနမှ လိုအပ်သလို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လယ်ထွန်စက်အပိုင်မရှိသည့် တောင်သူများသည် ငှားရမ်းထွန်ယက်ကြရာတွင် တစ်ဧက ကာလပေါက်ဈေး ၂၀၀၀၀/- ကျပ်ဝန်းကျင် ပေးငှားရကာ ငှားရမ်းခဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှုကို ရင်ဆိုင်ကြရပြီး တစ်ချို့တောင်သူများမှာ နွားနှင့် စက်တပ်နွားပျံများကိုသာ အသုံးပြုထွန်ယက် ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ငှားရမ်းခဈေးနှုန်းသက်သာစွာ ရရှိနိုင်ရေးအတွက် လိုလားနေကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ဝက်မွေးသူအိမ်ထောင်စုမှာ တစ်ရွာလုံး၏ ၄၀% ဝန်းကျင်သာရှိပြီး ဒေသမှ ဝက်မျိုးများကို တစ်အိမ်လျှင် ၁ ကောင်၊ ၂ ကောင်မျှသာမွေးမြူကြသည်။ ဒေသကြက်မွေးသည့် အိမ်ထောင်စုမှာ တစ်ရွာလုံးပင်ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီအလိုက်ဖြစ်ပွားတတ်သော ကြက်နာ၊ ဝက်နာ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါများ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ကျရောက်တတ်သည်။ ကျေးရွာတွင် တနိုင်တပိုင် မွေးမြူသည့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်နှင့် မွေးမြူသည့်ကောင်ရေတို့ လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများမှ ဆက်စပ်ဝင်ငွေ အထိုက်အလျောက်ရရှိနိုင်ခြင်း၊ ကူးစက်ရောဂါ အခါအားလျော်စွာ ကျရောက်တတ်ခြင်းနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို စိတ်ဝင်တစားဆောင်ရွက်ပြီး ဝင်ငွေရရှိလိုမှု အား နည်းကြခြင်းတို့ကြောင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းနည်းပါးသည်။ ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရန် ရေမြေနေရာ အဆင်မပြေသောကြောင့် ငါးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ မရှိပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် ထင်း၊ မီးသွေးလုပ်ငန်းမှအပ အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ နေ့စားအလုပ်များ၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ ဈေးရောင်း၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ၊ အစိုးရဝန်ထမ်းလုပ်ငန်း (ဆရာ/ မ) တို့ဖြစ်ကြသည်။ လုပ်ငန်းအများစုမှာ ရာသီဥတုနှင့် အမျိုးအစားအလိုက် တွက်ခြေကိုက်မှု အနည်းအပါးမှ အသင့်အတင့် အနေအထားတွင်ရှိသည်။ ကျပမ်းအလုပ်သမားအချို့သည် လခစားအလုပ် ပြည်တွင်းစက်ရုံများနှင့် စားသောက်ကုန်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ လုပ်သက်နှင့် ပညာအရည်အချင်းအလိုက် ၈၀,၀၀၀/- ကျပ်မှ ၁၅၀,၀၀၀/- ကျပ်အထိ ရရှိကြသည်။

ပန်းရံ၊ လက်သမားများ၏ ဆရာအဆင့်လုပ်အားခမှာ တစ်နေ့ ၁၀,၀၀၀/- ကျပ် ရနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စပါးကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး ကျေးရွာမှအလုပ်သမားများအတွက် အလုပ်အကိုင်အသင့်အတင့်ရရှိကြသည်။ စပါးရိတ်သိမ်းချိန်များတွင် လုပ်အားခကို ဧကအလိုက် သတ်မှတ်ကြပြီး စပါး ၁ ဧက ရိတ်သိမ်းခ ၂၅,၀၀၀/- မှ ၃၀,၀၀၀/- ကျပ်အထိရှိကာ အလုပ်သမား (၄) ဦး၊ (၅) ဦး က တစ်ဧကကို (၁) ရက်အတွင်း ပြီးစီးနိုင်၍ တစ်နေ့ ပျမ်းမျှလုပ်အားခ ၅,၀၀၀/- မှ ၆,၀၀၀/- ကျပ်အတွင်းရနိုင်ကြသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း ရိတ်သိမ်းရသည့် အလုပ်လုပ်ရက်ပေါင်းမှာ (၃၀) ရက်မှ (၄၀) ရက်ခန့်ရှိတက်သည်။ လုပ်အားခရရှိမှုမှာ ကျားနှင့် မအတွက် မတူညီနိုင်ပဲ ကျား လုပ်အားခက အမြဲတမ်းလိုလို ပိုနေတတ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောဦးရေများပြားပြီး လူ့အရင်းအမြစ် အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ဆံပင်အလှပြင်၊ မုန့်လုပ်နည်း၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ ဝပ်လျှော့စသည်တို့သည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်း သင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါသင်တန်းများနှင့် အထိအတွေ့ နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ်နိမ့်ကျကြပြီး ကျွမ်းကျင်မှုအခြေခံသည့် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှု အားနည်းသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာရှိ စပါးစိုက်ခင်းများတွင် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် ဓာတုမြေဩဇာသုံးစွဲမှုများပြားခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ အသုံးပြုမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း ပလစတစ်အိတ်ခွံ၊ ပုလင်းခွံ၊ ပူးခွံများကို စနစ်တကျမစွန့်ပစ်ကြသဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည်။

ဤကျေးရွာမှာ မြေပြန့်ဒေသအပိုင်းတွင်တည်ရှိ၍ ရေကြီးရေလွှမ်းခြင်းများ နှစ်စဉ်လိုလိုပင် ဖြစ်ပွားတက်ပါသည်။ မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း မုန်တိုင်းဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်တက် ပါသည်။ အားပြင်းသောမုန်တိုင်းဝင်ရောက်မှု တခါတရံကြုံတွေ့ရတတ်သည်။ ကျေးရွာ၏ ဘေးပတ် ဝန်းကျင်မှာ သစ်တောသစ်ပင်များဖြင့် စိမ်းလန်းစိုပြေနေသောကြောင့် မိုးခေါင်ခြင်း သဘာဝ အန္တရာယ်မှာ အလွန်နည်းပါးပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ထုတ်ချေးသော ချေးငွေကို တစ်လအတိုးနှုန်း ၈၀ ပြားတိုး၊ တစ်ဧက တစ်သိန်းခွဲကျပ်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ဆယ်ဧကအတွက် ချေးယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့၊ Pact Myanmar အဖွဲ့၊ မသန်စွမ်းအဖွဲ့များ ဖွဲ့ စည်းထားပြီး ရွာသားအများစုသည် အဖွဲ့အလိုက် အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်ပါဝင်နေကြကာ တစ်နှစ် အတိုး နှုန်း ၃၀% ဖြင့် အသင်းဝင်များ ငွေချေးယူနိုင်ကြသည်။ ပုဂ္ဂလိကငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များတွင် ချေးငွေ ကို (၆) လအထိချေးယူနိုင်ပြီး ဝိုင်းကြီးချုပ်စနစ်ဖြင့် ချေးငွေပြန်လည်ပေးဆပ်ရေးဆိုင်ရာ စည်းကမ်း ပိုင်းတွင် တင်းကြပ်ထားသည်။ ကျေးရွာရန်ပုံငွေအဖွဲ့၊ ကျေးရွာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ သမဝါယမအသင်းများ ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိပါ။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အဓိကအားဖြင့် ရိက္ခာ၊ ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာ ရေး၊ ပညာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအတွက် ချေးယူကြပြီး ကျေးရွာတွင် ချေးငွေလိုအပ်ချက် များပြား ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ဆင်းရဲ၊ အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ အကြွေးတင်ရှိမှုကို လေ့လာ ဆန်းစစ်ချက်အရ အကြွေးငွေပမာဏသည် ကျပ်တစ်သိန်းမှ ငါးသိန်းထိရှိကြကြောင်း တွေ့ရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာတွင် မူလွန်ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းကို အလျား ၂၀၀ ပေ၊ အနံ ၃၀ ပေ၊ အမြင့် ၁၅ ပေ အရွယ်ရှိ သွပ်မိုး၊ အုတ်နံရံကာနှင့် အင်္ဂတေအခင်းကျောင်းဆောင်တွင် သင်ကြား ပေးသည်။ ကျေးရွာရှိ မူလွန် (ဘက) ကျောင်းကြီးကို (၂၀၀၆) ခုနှစ်တွင် ဆရာတော်ကြီး ဦးကောဝိဒ မှ ဦးစီးမတည်၍ ကျေးရွာစုပေါင်းထည့်ဝင်ငွေဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်။ ဆရာတော်ကြီးနှင့် ကျေးရွာ မှ စုပေါင်းငွေဖြင့်သာ ဆရာ/ ဆရာမများကို ငှားရမ်းသင်ကြားပေးရသောကြောင့် ဆရာ/ ဆရာမများ ၏လစာမှာ အလွန်နည်းပါးနေပါသည်။ ကျောင်းတွင် ဆရာ/ ဆရာမ (၇) ဦးခန့်သာရှိ၍ လုံလောက်မှု မရှိသည့်အပြင် လစာငွေမှာလည်း (၈၀,၀၀၀/-) ခန့်သာ ရရှိကြပါသည်။ ရွာသားအားလုံး၏ ၉၅% မှာရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြသည်။ မူလတန်းအောင်ချက် ရာခိုင်နှုန်းလည်း မြင့်မားသည်။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂတို့လုံလောက်မှု မရှိသည့်အပြင် တပည့်ဆရာအချိုးသည် ၅၀ ဦးရှိသဖြင့် ကျောင်းဆရာ/ မ အင်အားလုံလောက်မှုမရှိပါ။ လွန်ခဲ့သောကျောင်းဖွင့်ရာသီက မူလတန်း/ လွန် ကျောင်းသားများ အတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကို အခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။

ရွာသူရွာသားများအတွက် ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုတို့ကို ကျေးရွာမှ ၃ ဖာလုံခန့်ဝေးသည့် မဂ္ဂကျွန်းကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း၊ ၇ မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံတို့ တွင်လည်း သွားရောက်ကုသနိုင်ကြသည်။ လိုအပ်သောဆေးဝါးများကို မဂ္ဂကျွန်းကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတွင် ရရှိနိုင်သည်။

သောက်ရေအတွက် ရေတွင်း၊ အဝီစိတွင်း (စက်တပ်) နှင့် အဝီစိတုံကင်တွင်းများ တူးဖော် တပ်ဆင်သုံးစွဲကြပြီး လုံလောက်မှုရှိသည်။ တစ်ရွာလုံးနီးပါး ယင်လုံအိမ်သာ ဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြ သဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ နည်းပါးသည်။ စာသင်ကျောင်း တွင်လည်း ကျောင်းအိမ်သာမှာ စနစ်တကျဆောက်လုပ်ထားပြီး ကျောင်းသူ/ သားများအတွက် အသုံးပြုရန်လွယ်ကူသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် အနေအထားသီးသန့်မရှိသော်လည်း ဘော် လီဘောကွင်းနှင့် ပိုက်ကျော်ခြင်းကွင်းများရှိသည်။ လူငယ်အချို့သည် အရက်သေစာသောက်စားမှု အနည်းငယ်ရှိကြသော်လည်း ကျေးရွာရှိလူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တတ်နိုင်သမျှ တက်ကြွစွာ ပါဝင် ကူညီဆောင်ရွက်ကြပြီး ဘာသာရေးပွဲတော်များတွင်လည်း ရိုးရာအကများဖြင့် တင်ဆက်ပါဝင်ကြ သည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက်မူ မြောင်းတူး၊ ရေတွင်းဖော်၊ လမ်းဖောက်ခြင်း လုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုများရှိသည်။ လူငယ်များ အသိဉာဏ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်မူ စာကြည့် တိုက်တစ်ခု ဆောက်လုပ်ပေးရန်လည်း လိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အအုံ - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(၂၀၁၇-၂၀၁၈) ခုနှစ်က မဂ္ဂကျွန်း-ရေတွင်းချောင် ရွာချင်းဆက်ကွန်ကရစ်တံတားကို အဆို ပါ ကျေးရွာ (၂) ရွာမှ ကျေးရွာလူထု၏ ထည့်ဝင်ငွေဖြင့်တည်ဆောက်ခဲ့ပါသည်။ ရွာတွင်းမြေသား လမ်းကိုမူ (၂၀၁၇-၂၀၁၈) ခုနှစ်တွင် ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနရန်ပုံငွေနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီအဖွဲ့တို့မှ ဦးဆောင်၍ ကျေးရွာထည့်ဝင်ငွေများ၊ ပြည်သူလုပ်အားများ ပေါင်းစပ်ကာ ပူးပေါင်းအဆင့်မြှင့်တင်ပေးခဲ့ပြီး လမ်း ကြိတ်စက်ဖြင့်ပါ ကြိတ်ထားသဖြင့် အမာခံလမ်းအဖြစ် အသုံးပြုနေကြရပါသည်။ ရေလမ်းခရီးအသုံး ပြုမှုနည်းပါးပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအတွက် မော်တော်ဆိုင်ကယ် ၁၂ စီးနှင့် စက်ဘီး ၄၅ စီး၊ ထော်လာဂျီ ၁ စီး၊ နွားလှည်း ၂ စီးနှင့် ကား ၁ စီး၊ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ၁ စီးတို့ကို အသုံးပြု လျက်ရှိကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ဇီဝ (သို့မဟုတ်) ဒီဇယ်သုံး အင်ဂျင်စက်တစ်လုံးရှိသော်လည်း ပျက်စီးနေသဖြင့် ယခုအခါ ဖယောင်းတိုင်မီး၊ ရေနံဆီမီးခွက်တို့ကိုသာအသုံးပြုနေကြရပါသည်။ အချို့သောအိမ်ထောင် စုများမှာလည်း တစ်အိမ်သုံးဆိုလာလေးများ ဝယ်ယူအသုံးပြုကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာမှ

လျှပ်စစ်မီး (သို့မဟုတ်) ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်မီးများ အသုံးပြုနိုင်ရန် လိုလားနေကြပြီး သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများမှ ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း များအတွက် လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ အိမ်တိုင်းနီးပါးမျှ လက်ကိုင်ဖုန်းအသုံးပြုနေကြပြီ ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာကောင်းမွန်ပြီး အခြား သတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။ ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက် အဆောက်အဦမရှိသည့်အပြင် ရွာသားများသည် သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်တို့နှင့် အလှမ်းဝေးကြပါသည်။ တစ်ရွာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် တယ်လီဖုန်းနှင့် သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အသင့်အတင့်သာ ကောင်း မွန်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်း ဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူး သန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုနိုင်ကြပြီး လိုအပ်သော သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သလို ဆက်သွယ်သိရှိနိုင် သည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအစီအစဉ် သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်းမရှိပါ။ ရွာသားများသည် ကန်ကြီးထောင့်ရဲစခန်းသို့ အလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းနည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ် မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ရေတွင်းချောင်ကျေးရွာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး ပုသိမ် အရှေ့မြို့နယ် ရန်ကုန်-ပုသိမ်အဝေးပြေးလမ်းမကြီးပေါ်ရှိ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နှင့် ကံကုန်းကျေးရွာ ကြား ကားလမ်းမနှင့် (၂) မိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိပါသည်။ နွေအခါတွင် သွားလာရလွယ်ကူသော် လည်း မိုးတွင်းအခါတွင် လမ်းများပျက်စီးသဖြင့် သွားလာရ အနည်းငယ်ခက်ခဲပါသည်။

ရေတွင်းချောင်ကျေးရွာနှင့်အနီးဆုံးဈေးမှာ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်တွင်တည်ရှိပြီး ပစ္စည်း စုံ လင်စွာရရှိနိုင်ပေသည်။ အရေးပေါ်လိုအပ်ပါက ပုသိမ်မြို့မဈေးသို့ အလွယ်တကူသွားရောက် ဝယ်ယူ ရရှိနိုင်ပေသည်။

ကျေးရွာတွင် ဇီဝလောင်စာ (သို့မဟုတ်) ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်ဖြင့် ယခင်က အသုံးပြုခဲ့ကြပြီး ယခုအခါတွင် ပျက်စီးနေပါသည်။ ချက်ပြုတ်စားသောက်ရာတွင် ထင်းမီးကိုသာ အသုံးပြုကြရပြီး ချို့တဲ့သောအိမ်ထောင်စုရှိ ကျောင်းသူ/ သားများ၏ စာဖတ်ချိန်တွင် ဖယောင်းတိုင်မီးကိုသာ အသုံး

ပြုကြရသည်။ အချို့အိမ်ထောင်စုတွင် ဆိုလာမီးများ ဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်ကြသဖြင့် ကျောင်းသူ/ သား များ၏ စာဖတ်ချိန်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊ အားလပ်ချိန်များတွင် ဗဟုသုတရဖွယ် သုတ၊ ရသ နှင့် သတင်းအစုံအလင်အား တီဗွီဖန်သားပြင်မှ ကြည့်ရှုနိုင်ကြပါသည်။

လူဦးရေအားလုံး၏ ၆၄ % မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရ အရေ အတွက် အနည်းငယ်မျှရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်စေပါမည်။ ကျေး ရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့်ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်း များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့လည်း အသင့်အတင့်လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေ ဖြင့် စိုးရိမ်ရသောဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် ပုသိမ်ဆေးရုံ ကြီးသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများခံယူနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာအတွင်းတွင် ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှ ဖွဲ့စည်းထားသော လူထုအခြေပြုအဖွဲ့ အစည်းများ အတော်အသင့်ရှိပြီး အဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ကြ ပေသည်။ ပြင်ပပုဂ္ဂလိကငွေချေးအဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက် ပိုမိုကောင်းမွန်လာ စေရန်မျှော်လင့်ပြီး ထိုအထောက်အပံ့များဖြင့် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် ဆောင် ရွက်မှုနှင့် အခြားသေးစားလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် အထောက်အပံ့ကောင်းများ ဖြစ်လာ စေရေးမျှော်လင့်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှလည်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သော ခေတ်မီနည်း ပညာပေးစနစ်များလာရောက်ပို့ချပေးရန် ကျေးရွာမှ တောင်သူများက မျှော်လင့်နေကြပါသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီဩဇာအတော်အသင့် ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူ သယ်ယူပို့ဆောင် ရောင်းချခြင်းမပြုနိုင်သော်လည်း ဈေးကွက်မှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ စပါး၊ ကွမ်း၊ အာဝါး၊ ငရုတ်နှင့် ဝါးများစသည်တို့ကိုအဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ် ဆည်မြောင်း ဦးစီးဌာနမှ တူးဖော်ပေးထားသော မြောင်းရေမှ ရေကို အသုံးပြု၍ သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူး သန်းရောင်းဝယ်မှုကိုချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အ ခြားလူမှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာ နက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ် ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

လူမှုရေးပရဟိတအသင်းအဖွဲ့များ အားနည်းသော်လည်း ကျန်းမာရေးနှင့် အခြားလူမှုရေး ကိစ္စအဝဝတွင် ကျေးရွာရှိလူငယ်များမှာ လိုအပ်လျှင်လိုအပ်သလို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးကြသည်။ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနှင့်ပတ်သက်ပြီး ပုသိမ်အထည်ချုပ်စက်ရုံနှင့် စက်မှုဇုန်များတွင် သွား ရောက် လုပ်ကိုင်နိုင်ကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာအနေအထားအရ ယေဘုယျအားဖြင့် အဟန့်အတားစိန်ခေါ်မှု အများအပြား တွေ့နေရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ အနည်းငယ်ရှိပြီး အဖွဲ့များကြားတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင် စနစ်ကျမှုအနည်းငယ်အားနည်းကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများ ထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်တော့ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ရန်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သီးနှံပိုးမွှားကျရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ပိုးမွှားကျရောက်မှုအန္တရာယ်၊ ကြွက်ဖလောင်းအန္တရာယ်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်ရပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုအဖြစ်တည်ရှိနေပြီး သီးနှံထိခိုက် ပျက်စီးမှုများရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မူလွန်ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးမှာ (၇) တန်းအထိ သင်ကြားနိုင်ပြီး စာသင်ကျောင်းဆောင်မှာ အရည်အသွေးအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ အလယ်တန်းပညာရေးကို ကျေးရွာနှင့် (၄) ဖာလုံခန့်ကွာဝေးသော မဂူကျွန်းကျေးရွာတွင် သွားရောက်သင်ယူနိုင်ပြီး၊ အထက်တန်းပညာရေးကို ကျေးရွာမှ (၇) မိုင်ခန့်ဝေးသော ကန်ကြီးထောင့်မြို့ အ.ထ.က ကျောင်းသို့ သွားရောက်သင်ယူနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲမရှိသော်လည်း (၃) ဖာလုံခန့်သာကွာဝေးသော မဂူကျွန်းကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနသို့ သွားရောက်ကုသနိုင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးအတွက် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင် (၇) မိုင်ခန့်ဝေးသော ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် (၁၇) မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ပုသိမ်မြို့မဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက်ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှုရှိတတ်ပေသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စိုက်ပျိုးထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ ကျေးရွာတွင်းလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ ပိုမိုကောင်းမွန်လာအောင်ဖန်တီးခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိစေမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် ပညာရေးဝန်ဆောင်မှု၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုနှင့် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အအုံများကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာသူ/ သား

များ ပညာရည်မြင့်မားပြီး လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေကာ လူနေမှု ဘဝတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတစ်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရား တိုးတက်လာစေရမည်။

က.၄) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသည် လူငယ်များ အရက်သေစာ သောက်စားမှုလျော့နည်းပြီး တွေးခေါ် မြော်မြင်မှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ပိုမိုမြင့်မားလာစေရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါအကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည် -

ခ.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးချေးငွေ၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ အသုံးပြုနိုင်ရေးနှင့် နည်းပညာ အသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကိုဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများ အတိုးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ပိုမို ရရှိစေရန်အတွက် မြို့နယ်ရှိ ဘဏ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာများနှင့် ချိတ်ဆက် ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါကာ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ခွဲဝေချထား ပေးမည်။

ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော် သော သင်တန်းသားများကို ရွေးချယ်စီစဉ်ပေးရမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများ အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အ ထောက်အကူပြုပေးမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် မူလွန်ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းကို ဆရာတော်ကြီးနှင့် ကျေးရွာ ထည့်ဝင်ငွေဖြင့်သာ ဆောက်လုပ်ထားပြီး နောက်ပိုင်းနှစ်များတွင် အဆင့်မြင့်သော စာသင်ကျောင်း ဆောင်များ၊ ပရိဘောဂအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ အလုံအလောက်ရရှိရန်နှင့် ဆရာ/ ဆရာမတို့၏ လစာငွေပိုမိုရရှိလာနိုင်အောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ လိုအပ်ပါက အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းအဆင့် ကျောင်းများအထိရရှိအောင် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့် ရွာချင်းဆက်လမ်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင် အထည်ဖော်စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည်များ ပိုမိုရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်း အားပေးဆောင်ရွက်မည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများ နှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက် အရပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာ အဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်း များကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့်အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှရရှိမည်ဟုမျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင် ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေး စီမံချက် များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) စံချိန်မီစာသင်ကျောင်းဆောင်ဆောက်လုပ်ခြင်း

ကျေးရွာရှိ မူလွန်ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်း ဆရာတော်ကြီးနှင့် ကျေးရွာထည့်ဝင် ငွေများဖြင့်သာဆောက်လုပ်ခဲ့သဖြင့် အရည်အသွေးပိုင်းတွင်အားနည်းမှုရှိပြီး ယခုအချိန်တွင် အနည်း ငယ်ဟောင်းနွမ်းနေပြီဖြစ်သောကြောင့် စံချိန်မီသော စာသင်ကျောင်းဆောင်များ၊ အားကစားပစ္စည်း အချို့နှင့် ပရိဘောဂအသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများအား သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများဖြစ်သော ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ အားကစားဦးစီးဌာနတို့မှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးစေလိုပါသည်။

(ဂ) ကျေးရွာတွင်းလမ်း၊ ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းအဆင့်မြှင့်ပြုပြင်ခြင်းနှင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

(၂၀၁၇-၂၀၁၈) ခု၊ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးဦးစီးဌာန၏ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေ ၁၀,၀၀၀,၀၀၀/- ကျပ် (ကျပ် သိန်းတစ်ရာ) နှင့် ကျေးရွာပြည်သူထည့်ဝင်ငွေ ၁,၀၀၀,၀၀၀/- ကျပ် (ကျပ်တစ်ဆယ်သိန်း) တိတိဖြင့် ရွာတွင်းလမ်းကို မြေသားလမ်းအဖြစ်မှ ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ်သို့ အဆင့်မြှင့်တင်ပေးခဲ့ပါသည်။ နောင်လာမည့်နှစ်များတွင်လည်း လိုအပ်သလို ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှုများကို သက်ဆိုင်ရာနှင့် ကျေးရွာမှ ပူးပေါင်းကာ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။ ကျေးရွာတွင် ယခင်နှစ်များ၌ အင်ဂျင်မီးကို ဆရာ တော်ကြီးနှင့် ကျေးရွာလူကြီးများ၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် ကျေးရွာမီးလင်းရေးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ယခုနှစ် တွင်မူ အင်ဂျင်စက်မှာပျက်စီးယိုယွင်းနေပါသည်။ ပြန်လည်ပြုပြင်အသုံးပြုနိုင်ရန်မှာလည်း ကျေးရွာ

မှငွေကြေးထည့်ဝင်ရန် အခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါသောကြောင့် ကျေးရွာမီးလင်းနိုင်ရေး အတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနများမှ ပံ့ပိုးငွေများလိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ လည်း လိုအပ်သလိုပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီး ကျေးရွာမီးလင်းနိုင်ရေးဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျေးရွာ မီးလင်းရေးဆောင်ရွက်နိုင်ပါက ကျေးရွာ၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလာနိုင်ပြီး ကျောင်းသား/ သူများအတွက် စာဖတ်ချိန်များတွင် အထောက်အကူများစွာပြုနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

(ဃ) စိုက်ပျိုးရေးလယ်ယာသုံးကိရိယာများစနစ်တကျငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်ရေး

ရေတွင်းချောင်ကျေးရွာသည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဥယျာဉ်ခြံစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် အတော်အသင့်ဖြစ်ထွန်းသော ကျေးရွာတစ်ရွာဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးရရှိရန်မှာ နွေအခါတွင် အခက်အခဲ အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း လယ်ယာလုပ်သားရှားပါးလာမှုနှင့်အတူ ရာသီဥတု ဖောက်ပြန် လာမှု၊ သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်လာမှု၊ ကြွက်ဖလောင်းအန္တရာယ်ကျရောက်မှုတို့ကြောင့် လယ်ယာလုပ် ငန်းများ အချိန်မီပြီးစီးရန်နှင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းလျော့ကျမှုအခက်အခဲများကြုံတွေ့နေရပါသည်။ စိုက် ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာဌာနများဖြစ်ကြသော စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနနှင့် ကျေး လက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနများမှ ပြင်ပလယ်ယာသုံး ပစ္စည်းကိရိယာရောင်းချသော ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးသင့်ပါသည်။ ထို့အပြင်အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရောင်းချမှုများ၊ ဈေးနှုန်း သက်သာစွာဖြင့် ငှားရမ်းသုံးစွဲနိုင်ရေးများကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးကျ ရောက်မှုနှင့် ကြွက်အန္တရာယ်ကျရောက်မှုမှ တားဆီးကာကွယ်ရေးသင်တန်းများကို လယ်ယာစိုက်ပျိုး ရေးဦးစီးဌာနမှ သင်တန်းများ လာရောက်ပို့ချပေးစေလိုပါသည်။

(င) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများဖန်တီးပေးရေး

ရေတွင်းချောင်ကျေးရွာတွင် ပညာမတတ်သောလူငယ်အချို့မှာ မိမိဘဝတိုးတက်ရာ အာမခံ ချက်ပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများပေါ်တွင် အာရုံစိုက်မှုနည်းပြီး ဂိမ်းကစားခြင်း၊ ရံဖန်ရံခါ အရက် သေစာသောက်စားမှုတို့ဖြင့် အချိန်ကုန်ဆုံးနေတက်ပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာပင် လက်လုပ်လက်စား ကျပန်းများမှာလည်း လုပ်ငန်းအတည်တကျမရှိဘဲ၊ ရာသီပေါ်သီးနှံများပေါ်တွင်သာ ကျပမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်စားသောက်နေကြရသည်။ ထိုသူများအတွက် သင့်တော်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင် ရာအတတ်ပညာများရရှိအောင် ကျေးလက်ဦးစီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာပြင်ပအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

ဗျူဟာဆိုသည်မှာ ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ နည်းလမ်းဆိုသည်မှာ မည်သည့်စီမံချက်များကို မည်သို့အကောင်အထည်ဖော်မည် ဆိုသည့်သဘောပင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိ

ရန် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်းပါဝင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာအတွက် စီမံကိန်းရေးဆွဲစဉ်အချိန်က ဦးစားပေးအစီအစဉ်ချခဲ့သောစီမံကိန်းများသည် ငါးနှစ်တာလုံးအတွက် ပြီးပြည့်စုံပြီဟုမဆိုနိုင်ပါ။ ။ ဦးစားပေးစီမံကိန်းအချို့ကို ရှေ့ပိုင်းနှစ်များတွင် ဆောင်ရွက်နေစဉ် နောက်ထပ်ဦးစားပေးစီမံကိန်းအသစ်များပေါ်လာပါမည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် စနစ်တကျရေးဆွဲထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်မူဘောင်သည် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုးဆိုးဝါးဝါးမကျပါက ပြောင်းလဲမှုသိသိသာသာမရှိနိုင်ပဲ နောက်တိုးဦးစားပေးစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအချို့ကို နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ထည့်သွင်းခြင်းအားဖြင့် အစဉ်သဖြင့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်တစ်ခု အသင့်အနေအထားတွင် ရှိနေပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်းများကို မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနနှင့် သက်ဆိုင်သည်ဟု လုပ်ငန်းကဏ္ဍဆိုင်ရာအရခွဲခြားခြင်း (Functional classification) နှင့် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification) - ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများရရှိရန်

လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစား
ပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ ရေတွင်းချောင်ကျေးရွာ၊ ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ်ပေါင်း	ဦးစားပေးအဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
အခြေခံအဆောက်အအုံ					
	၁။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေး ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၀၀	၁	- ရွာတွင်းလမ်းအား မြေသားလမ်းမှ ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း။ (ပေ ၂၆၆၀) - ရေပြွန် (၁) ခု ဆောက်လုပ်ခြင်း။	ကျေးလက်ဦးစီး
လျှပ်စစ်မီးလင်းရေး					
	၂။ ကျေးရွာမီးလင်းရေးဆောင်ရွက်ခြင်း	၈၁	၂	- ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် မဟာဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းရန် (သို့) ဆိုလာမီးများချထားပေးရန်	လျှပ်စစ်ဦးစီး (သို့) ကျေးလက်ဦးစီး
ပညာရေး					
	၃။ ကျေးရွာရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်း သင်ပညာရေးအား တိုးတက် ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၇၀	၃	- ကျေးရွာရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဆရာ/ ဆရာမများ၏ လစာစရိတ်များကို တက်နိုင်သမျှ ပံ့ပိုးပေးရန်	အခြေခံပညာဦးစီးဌာန
ကျန်းမာရေး					
	၄။ ကျေးရွာနေပြည်သူများ ကျန်းမာရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ရန်	၆၇	၄	- ထိရောက်သည့် ရောဂါကာကွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ ပေးရန် - ရာသီအလိုက်ရောဂါများ ကြိုတင်ကာကွယ်ရန် အသိပညာများ ပို့ချပေးရန်	ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန

ကဏ္ဍ/ ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
				- ယင်လုံအိမ်သာစနစ် အသုံးပြုရေး ဟောပြောပို့ချပေး စေရေးနှင့် ယင်လုံအိမ်သာများ တည်ဆောက်ပေးရန်	
စိုက်ပျိုးရေး					
	၅။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင် ငွေတိုးတက်ရရှိရေး	၅၇	၅	- စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးစေခြင်း - ဈေးကွက်ကျယ်ပြန့်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း - မျိုးကောင်း/မျိုးသန့်ရရှိရေးနှင့် စက်ကိရိယာများငှား ရမ်းချိတ်ဆက်ပေးစေခြင်း	စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန
မွေးမြူရေး					
	၆။ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုပေးစေခြင်း	၅၄	၆	- တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းပညာများ ဝန်ဆောင် မှုပေးခြင်း	မွေး/ကု ဦးစီး
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
	၇။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ဆောင်ပေးစေခြင်း	၄၉	၇	- အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ပေါ်ပေါက်လာရေး စက်ရုံ/ အလုပ်ရုံများ ဖော်ဆောင်ပေးစေရေး - အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတတ်ပညာများ ပို့ချပေးရန်	ကျေးလက် ဦးစီး
ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း					
	၈။ ဘဏ်များ၊ ငွေကြေး ဝန်ဆောင် မှု အဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်ခြင်း၊	၃၅	၈	- စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် အရေးပေါ်ကိစ္စများအတွက် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးပေးစေခြင်း	သမဝါ ယမ ဦးစီးဌာန

ကဏ္ဍ/ ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး					
	၉။ လူငယ်များ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေး	၃၄	၉	- ကစားကွင်း၊ အားကစားပစ္စည်းများ ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရန် - အားကစားသင်တန်းများ ပို့ချပေးရန် - လူငယ်များ အရက်သေစာသောက်စားမှုကို ထိရောက်စွာတားဆီးနိုင်ရန်	အားကစား ဦးစီးဌာန

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေး စီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက် လိုအပ်သလိုဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီး နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စီမံချက်	အဆင့်	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁
၁။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုးတက်ကောင်းမွန် အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁	—				
၂။ ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	၂	—				
၃။ ကျေးရွာရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်း သင်ပညာရေးအား တိုးတက် ကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၃		—			
၄။ ကျေးရွာနေပြည်သူများ ကျန်းမာရေးတိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်	၄		—			
၅။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေး	၅			—		
၆။ တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းပညာဝန်ဆောင် မှုပေးစေခြင်း	၆			—		
၇။ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖော်ဆောင်ပေးစေခြင်း	၇				—	
၈။ ဘဏ်များ၊ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်ခြင်း၊	၈				—	
၉။ လူငယ်များ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေး	၉					—

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန်သာဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့များအစည်းများ

နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် လုပ်ငန်းရှင်များထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန် လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံး စရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်		လူသားချင်း စာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
				ငွေလုံး ငွေရင်းအ သုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့် တင်ရေး	
၁	လမ်းပန်းဆက်သွယ်သွယ်ရေးတိုးတက် ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၂	ကျေးရွာမီးလင်းရေးအတွက် ဆောင် ရွက်ပေးခြင်း			√		
၃	ကျေးရွာရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာ ရေးအား တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း			√		
၄	ကျေးရွာနေပြည်သူများ ကျန်းမာရေး တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက် ရန်				√	
၅	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေတိုး တက်ရရှိရေး				√	
၆	တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးစေခြင်း				√	
၇	အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ဖော် ဆောင်ပေးစေခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိ ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း					√
၈	ဘဏ်များ၊ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့ များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စီစဉ်ခြင်း၊					√
၉	လူငယ်များ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကျန်းမာ ကြံ့ခိုင်ရေး				√	

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည်ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင်တာဝန်ရှိပါသည်။

(၁၀-၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင်ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့ အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေးကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါ သည်။

(၁၀-၂) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များ ကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သောအကူအညီ များ ရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြား မှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရ ပါမည်။ လယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် ကျေး လက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင် နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများရယူရပါမည်။

(၁၀-၃) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာအမှန်ပင် လိုအပ်ပါသည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးလွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနကတာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသောကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(၁၀-၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်း ကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများသတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီအဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအား စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစ ကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(၁၁-၁) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါ

မည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦးသတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များ ပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကိုတိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။ (၃) လပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည် -

(က) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သောအဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(ခ) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာအနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂ မျက်နှာ ၊ ၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် အချက်အလက်များအပါအဝင် ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များပေါ်မူတည်၍ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာသည့် အညွှန်းကိန်း (indicator) ကိုတည်ဆောက်ရပါမည်။

(၁၁-၂) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ်အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို

အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်	-	၃	၃
၁ နှစ် မှ ၄ နှစ်	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၂	၅	၁၇
၅ နှစ် မှ ၉ နှစ်	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၅	၁၆	၃၁
၁၀ နှစ် မှ ၁၄ နှစ်	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၁	၁၄	၂၅
၁၅ နှစ် မှ ၆၄ နှစ်	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၈၃	၈၆	၁၆၉
၆၅ နှစ် နှင့်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၈	၁၂	၂၀
စုစုပေါင်း		၁၂၉	၁၃၆	၂၆၅
စုစုပေါင်းအိမ်ထောင်စု		၆၂		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ အသက်အုပ်စု ၁ နှစ်အောက်ဆိုသည်မှာ မွေးကင်းစမှ အသက် (၁) နှစ် မပြည့်မီအရွယ် ၊ ၁ နှစ် မှ ၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁) နှစ်ပြည့်အရွယ်မှ (၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၅ နှစ် မှ ၉ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၅) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၀) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၀ နှစ် မှ ၁၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၀) နှစ်ပြည့်သည်မှ အသက် (၁၅) နှစ်မပြည့်မီအရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ်ဆိုသည်မှာ အသက် (၁၅) နှစ်ပြည့်သည် မှ အသက် (၆၄) နှစ် မပြည့်မီအရွယ်၊ အသက် ၆၅ နှစ်အထက်ဆိုသည်မှာ အသက် (၆၅) နှစ်ပြည့်အရွယ်နှင့် ၎င်းထက် အသက်ကြီးသည့် အရွယ်များကိုဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်တွင် မိသားစုအလိုက် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ အိမ်ထောင်စု (၁) စုရှိပါသည်။ မကြာမီပြန်လည်အခြေချနိုင်သဖြင့် လူဦးရေစာရင်းတွင်ထည့်သွင်းထားပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူအင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)			
		အိမ်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား					
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ								
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁၈	၃	၁၃	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း	၃	၃	၆	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
ငါးလုပ်ငန်း(ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း ၊ မွေးမြူခြင်း)								
၃	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
၄	သစ်တောလုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ								
၅	သတ္တုတူးဖော်ရေး ၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
၆	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
၇	လျှပ်စစ် ၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
၈	ဆောက်လုပ်ရေး ၊ လက်သမား ၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
၉	ယာဉ် ၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး							
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)		
		အိမ်	မိသားစု ဝင် လုပ် အား		မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁၀	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊အလှပြင်၊အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူစသည်)						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၁၁	လက်လီ - လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၈	၈	၄	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း			၂	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒
၁၂	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၁၃	ပို့ဆောင်ရေး ၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၁၄	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်နှင့် ငွေချေခြင်းအပါအဝင်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၁၅	အိမ်ခြံမြေ၊ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊ရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်းနှင့်ဆက်စပ်သောလုပ်ငန်းများ						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၁၆	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၁၇	ပညာရေး						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၁၈	ကျန်းမာရေး						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
၁၉	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ						
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိကအလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ(ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု(မှတ်ချက်ကိုသေချာစွာဖတ်ပြီးမှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။)
		အိမ်	မိသားစုဝင်လုပ်အား		
၂၀	အိမ်များတွင်အငှားလိုက်သူများနှင့် အမျိုးအမည်မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ				
	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း			၄	
	အလုပ်သမား/ကျပ်နီး/ရာသီအလိုက်	၃၃	၄၈	၉	
	အလုပ်သမား				
	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ				
၁၁	ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐
	အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်း				မြင့် ☐ လတ် ☐ နိမ့် ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ “ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများ” အရေအတွက်တွင် “မိသားစုဝင် လုပ်အား” ထပ်မံထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်းမပြုရပါ။ “ရပ်တည်နိုင်မှု(နိမ့်၊လတ်၊မြင့်)” ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းတစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသူ များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှုအခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ-“စိုက်ပျိုးရေး” ကဏ္ဍ ၏ “ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း”တွင် ရပ်တည်နိုင်မှု ‘အမြင့်’ ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစားတွင် အဓိကအလုပ်အကိုင် အဖြစ် ဈေးဆိုင် ၊ အရောင်းအဝယ်နှင့် ပွဲစားများအဖြစ် လုပ်ကိုင်သူများရှိပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား(၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မ အလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက် ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၄၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၅၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား	-	-	-	-
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်)	နေ့စား	-	-	-	-
	ငါးဖမ်းခြင်း ၊ မွေးမြူခြင်း)		-	-	-	-
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀	၂၀၀၀

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး(ကျပ်)		အနည်းဆုံး(ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၀၀၀၀	၅၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား	၈၀၀၀	-	၃၀၀၀	-
၈	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား	၈၀၀၀	၅၀၀၀	၃၀၀၀	၃၀၀၀
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား	၈၀၀၀	၆၀၀၀	၄၀၀၀	၂၀၀၀
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား	-	-	-	-

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ လယ်သမားအုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လခစားအလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ + ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့်ရသောအလုပ်သမားများ၏တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ×၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား/မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံးလုပ်အားခနှုန်းထားတွင် ပြည်တွင်း၌ အလုပ်သွားလုပ်သောသူများနှင့် ရွာပတ်ဝန်းကျင်လုပ်အားခနှုန်းထားအား ပျမ်းမျှဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား(၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ(ဧက)	မြေဆီလွှာအရည်အသွေး (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)					
လယ်မြေ	၇၁	ကောင်း	☐	သင့်	☒	ညံ့	☐
ယာမြေ/တောင်မြေ		ကောင်း	☐	သင့်	☐	ညံ့	☐
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၅၃	ကောင်း	☐	သင့်	☒	ညံ့	☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း	☐	သင့်	☐	ညံ့	☐
ဓနိတောမြေ		ကောင်း	☐	သင့်	☐	ညံ့	☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း	☐	သင့်	☐	ညံ့	☐
မြေလွတ်မြေလပ်		ကောင်း	☐	သင့်	☐	ညံ့	☐
စုစုပေါင်း	၁၂၄	☒					

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု ၊

(၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန ၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။ မြေလွတ်မြေလပ်ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စွန့်လွှတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး(သို့) မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးတွင် မြေဆီဩဇာကောင်းမွန်သော်လည်း မြေအောင်းပိုးများ ဖျက်ဆီးနေသောကြောင့် (သင့်) ဟုသာ ထည့်သွင်းထားပါသည်။

(ဂ-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား(၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့်အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင်သဘာဝအတိုင်းတွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)				အသုံးပြုနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)		
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့ ၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ ☐	သင့် ☐	နည်း ☐	မရှိ ☒	လွယ် ☐	ခက် ☐	အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
ကျောက် ၊ သဲ ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ ☐	သင့် ☒	နည်း ☐	မရှိ ☐	လွယ် ☐	ခက် ☐	အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ ☒	သင့် ☐	နည်း ☐	မရှိ ☐	လွယ် ☐	ခက် ☐	အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ ☐	သင့် ☐	နည်း ☒	မရှိ ☐	☒		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ သစ်တောဦးစီးဌာန ၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သဘာဝရင်းမြစ်များတွင် သဲ ၊ ကျောက်စရစ်များရှိသော်လည်း တစ်ဦးတည်းပိုင်များဖြစ်သည့်အတွက် ဝယ်ယူမှုသာလျှင် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား(၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ

အကြောင်းအရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့်ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ)	စီးပွား (ဝင်ငွေ)	စီးပွား (ဝင်ငွေ)	စီးပွား (ဝင်ငွေ)
အိမ်ထောင်စု	၂	၁၂	၂၁	၂၆

ရင်းမြစ် . . . (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေတွင် ကျပန်းအလုပ်သမားများ ပေါများနေပြီး စီးပွားရေးမှာလည်း အောက်ကျနေသဖြင့် အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စုများ ရှားပါးနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား(၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံးနှစ်နပ်စားနိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် ‘၃’ နှင့် ‘၄’ အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ (ဖြေရှင်းနည်းတစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)			
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၈	အခြားအစာပြောင်းလဲစား	=	၈	
		အစာလျှော့စား	=		
		အထောက်အပံ့ယူ	=	၅	
		ချေးယူ	=	၈	
		လုပ်အားခကြိုယူ	=	၅	
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၄	အခြားအစာပြောင်းလဲစား	=	၂	
		အစာလျှော့စား	=		
		အထောက်အပံ့ယူ	=	၃	
		ချေးယူ	=	၃	
		လုပ်အားခကြိုယူ	=	၂	
၆ လနှင့် ၁၂ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု	၂	အခြားအစာပြောင်းလဲစား	=	၂	
		အစာလျှော့စား	=		
		အထောက်အပံ့ယူ	=	၂	
		ချေးယူ	=	၂	
		လုပ်အားခကြိုယူ	=	၁	

ရင်းမြစ် ... ဥစ္စာဓနအဆင့် ‘၃’ နှင့် ‘၄’ အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအား စစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဝမ်းစာဖူလုံမှုတွင် အစာလျော့စားသူများမရှိပါ။ တစ်နေ့ထမင်း (၂) နပ်ပုံမှန် စားပါသည်။ ဝမ်းဝရေးအတွက် အစာပြောင်းလဲစားသုံးမှုများတွေ့ရှိရပါသည်။ ဥပမာ ½, ¾ ဆလပ်ကျိုးများ ပြောင်းလဲစားသုံးပါသည်။ အလုပ်ပုံမှန်မရှိသည့်အတွက် ချေးယူခြင်း၊ လုပ်အားခကြိုယူခြင်းများရှိသည့်အတွက် အကြွေးမရှိသူရှားပါသည်။

(င-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှု အခြေအနေ
 ဇယား(၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄နှစ်နှင့် အထက်	၂	၁	၃
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	၃	၁	၄
အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု	၄		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု	၅		
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက်နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	၂		

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေတွင် သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ မသန်စွမ်းပုဂ္ဂိုလ်များရှိနေသော်လည်း မိသားစု/ ရပ်ရွာစောင့်ရှောက်မှုမရှိသလောက် ရှားပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မိသားစုနှင့် ရပ်ရွာမှာလည်း စီးပွားရေးအဆင်မပြေသူများ များပြားနေသဖြင့် စောင့်ရှောက်မှုနည်းပါးနေပါသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား(၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား (အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေး)	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၇	ငလျင်	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၈	မီးဘေး	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား (အခြေအနေ)	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			
၁၀	မြေပြိုခြင်း ၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၆	တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါကျရောက်မှု	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲ စသည်	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုဟုဆိုရာ၌ ကျေးရွာတွင် စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းစသည့်အခြေအနေများ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းရှိပါက ယင်းဖြစ်စဉ်များအတွက် ကျေးရွာသူရွာသားများ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက ကျေးရွာ၏ မည်သို့သော အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုမည်မျှ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံစားကြရပါသလဲ။ (ဥပမာ။ ။

အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ အိမ်ထောင်စု အောက် - နိမ့်
အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၂၅ မှ ၅၀ အိမ်ထောင်စု - လတ်
အိမ်ထောင်စု ၁၀၀ တွင် ၅၀ အိမ်ထောင်စုအထက် - မြင့်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေတွင် ရေကြီးခြင်း၊ မုန်တိုင်းတိုက်ခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်စီးခြင်း၊ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းများ မြင့်မားနေပါသည်။ ရေကြီးခြင်းမှာလည်း မြစ်ရေ (သို့) မိုးရေကြောင့်မှာ နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့နေရသဖြင့် သီးပင်၊ စားပင်များလည်း ထပ်ခါထပ်ခါပြန်လည် စိုက်ပျိုးနေရသဖြင့် ငွေကြေးအကုန်အကျများပြားနေပါသည်။

(င-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			
၁	လူငယ်	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၃	မြေယာမဲ့ ၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၅	မြစ်ကမ်းသား နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)			
၆	မတော်တဆမှု ဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၈	မြေခိုမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ ၊ ကျပန်းများ	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၁၁	လူနည်းစု လူမျိုးများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၅	ဆေးဆွဲသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ ၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများ စသည်တို့သည် မည်သို့သော အခြေအနေများတွင် လွယ်လွယ်ကူကူ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသလား။ ထိခိုက်မှုရှိပါက မည်မျှအထိ ထိခိုက်ကြပါသနည်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ကျရောက်နေသဖြင့် လူငယ်မျိုးဆက်သစ်များအတွက် စိုးရိမ်စရာအခြေအနေဖြစ်နေပါသည်။ မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ များမှာလည်း နာလန်မထူနိုင်ဘဲ ရှိနေပါသည်။ လက်လုပ်လက်စား၊ ကျပန်းများမှာ စားဝတ်နေရေး အခက်အခဲများ ပေါ်ပေါက်နေပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။)	
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☒ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	
၂	ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့	၁ ☐ ၂ ☒ ၃ ☐				ပညာရေး ☒ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☒ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐	
၃		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	
၄		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	
၅		၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐				ပညာရေး ☐ ငွေကြေး ☐ ကျန်းမာရေး ☐ ဘာသာရေး ☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံအုပ်စု - လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဖွဲ့စည်းမှု အားနည်းနေပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)							အဖွဲ့အစည်း၏လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)																		
၁	Pact Myanmar	၁	☐	၂	☒	၃	☐	၄	☐	၅	☐	၆	☐	၇	☐	ပညာရေး	☐	ငွေကြေး	☒	ကျန်းမာရေး	☐	ဘာသာရေး	☐	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး	☐	သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	☐
၂	Save the Children	၁	☐	၂	☒	၃	☐	၄	☐	၅	☐	၆	☐	၇	☐	ပညာရေး	☐	ငွေကြေး	☐	ကျန်းမာရေး	☒	ဘာသာရေး	☐	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး	☐	သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	☒
၃	ဓမ္မစကူးလ် ဖောင်ဒေးရှင်း	၁	☒	၂	☐	၃	☐	၄	☐	၅	☐	၆	☐	၇	☐	ပညာရေး	☐	ငွေကြေး	☐	ကျန်းမာရေး	☐	ဘာသာရေး	☒	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး	☐	သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	☐
၄	မသန်စွမ်း အဖွဲ့	၁	☐	၂	☒	၃	☐	၄	☐	၅	☐	၆	☐	၇	☐	ပညာရေး	☐	ငွေကြေး	☒	ကျန်းမာရေး	☐	ဘာသာရေး	☐	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး	☐	သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	☐
၅		၁	☐	၂	☐	၃	☐	၄	☐	၅	☐	၆	☐	၇	☐	ပညာရေး	☐	ငွေကြေး	☐	ကျန်းမာရေး	☐	ဘာသာရေး	☐	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး	☐	သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	☐
၆		၁	☐	၂	☐	၃	☐	၄	☐	၅	☐	၆	☐	၇	☐	ပညာရေး	☐	ငွေကြေး	☐	ကျန်းမာရေး	☐	ဘာသာရေး	☐	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး	☐	သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်း(ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ-ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ- Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - GIZ, UKAid, US Aid, စသည်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂိုလ်ကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေလမ်းညွှန်ချက်များဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသောအဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ - သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်းမပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ပြင်ပငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများရှိနေသော်လည်း ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများမှာ နာလန်မထူနိုင်ဘဲ နစ်မြဲနစ်နေပါသည်။ အချို့ရွာသားများမှာ ထုတ်ယူပြီးငွေကို မရင်းနှီး၊ မစားသောက်တတ်သည့်အတွက် ငွေမှာ ကုန်မှန်းမသိကုန်သွားခြင်းများရှိနေပါသည်။ ပြန်ဆပ်သည့်အခါတွင် အတိုးကြီးများထံမှချေးယူပြီး ပြန်ဆပ်သည့်အတွက် အကြွေးမှာ များသထက်များလာပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၁၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု ၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၄၄	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၇	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧက မှ ၅ ဧက	၇	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧက မှ ၁၂.၅ ဧက	၃	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၁	တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုစုစုပေါင်း		၆၂	

ရင်းမြစ် . . . (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု သိပ်မရှိပါ။ (၂) ဧက၊ (၃) ဧကမှာ အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ ဧကများသည့်သူများမှာ တစ်ယောက်တစ်လေသာ ရှိပါသည်။ မြေယာမဲ့များမှာ အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေ သောက် (ဧက)	ရေရှိနိုင်မှု			
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)	လုံလောက်မှု(ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)		
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၃	မြစ်ရေတင် စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၄	ရေသွင်းမြောင်း	၈	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
၅	အဝီစိတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၆	လက်ငင် ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
၈	ချောင်းရေ	၁၀	တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐ ရာသီအလိုက် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာသည် မိုးရာသီတွင် မိုးရေကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး ကျန်ရာသီများတွင် ချောင်းရေ ၊ မြောင်းရေများကို အများဆုံးအသုံးပြုပါသည်။ သို့သော်လည်း ချောင်းကော၊ မြောင်းကောများ ရှိနေပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ဧက	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုခုကိုသာရွေးရန်)			အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုခုကိုသာရွေးရန်)		
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ						
နွေစပါး	၁၀	တင်း	၅၀	၇၀	၆၀	နယုန်	သီတင်းကျွတ်	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☒
ဆောင်းစပါး	၈	တင်း	၈၀	၁၀၀	၉၀	သီတင်းကျွတ်	ပြာသို	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐
မိုးမြေပဲ	၅	တင်း	၅	၁၅	၁၀	နယုန်	သီတင်းကျွတ်	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐
ဆွနွင်း	၃	တင်း	၅	၁၀	၈	ဝါဆို	ပြာသို	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐
အာဝါး	၂	လုံး	၂၀၀၀၀	၃၀၀၀၀	၂၅၀၀၀	တန်ခူး	ဝါခေါင်	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐

ရင်းမြစ် . . . ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အခြားသီးနှံများလည်း အနည်းအကျဉ်းစိုက်ကြပါသည်။ (ဥပမာ- ခရမ်း၊ ပြောင်း၊ ငရုတ် စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။)

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူ
ထွန်စက်				
လက်တွန်းထွန်စက်	၂			၁၀
အစေ့ချက်ကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်				၅
ရိတ်သိမ်းစက်				
ခြွေလှေ့စက်				
ရေစုပ်စက်	၁၈			၁၀
ခြေနင်းရေတင်စက်	၁			၅
မြက်ရိတ်စက်				

ရင်းမြစ်... (၁)အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု၊(၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လယ်ဧကနည်းပါးသောသူများပြားသဖြင့် ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်သူများ ပိုမိုများပြားပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းမှ (သို့မဟုတ်) နီးစပ်ရာ ကျေးရွာများမှ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက် / ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)			
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	အလွန်ကောင်း ☐	ကောင်း ☐	သင့်တင့်မျှတ ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း ☐	ကောင်း ☐	သင့်တင့်မျှတ ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	ပေါများ ☐		အသင့်အတင့်ရှိ ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည် ☐		ရသည် ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာဝယ်ယူနိုင်သည် ☐			
	သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☒			မဖြေဆိုပါ ☐
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ နှင့် အခြား အော်ဂဲနစ်သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐			ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☒ အဖြေဆိုပါ ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး ၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓာတုဗေဒသွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည် ☐			ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☒ အဖြေဆိုပါ ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐			ရနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူရနိုင်သည် ☐			ရနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည် ☐			
	သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည် ☒			မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးဆွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ လုပ်သားများမှာ မြို့ပေါ်သို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသဖြင့် လုပ်သားများရရှိနိုင်သော်လည်း နည်းပါးနေပါသည်။ သီးနှံဈေးကွက်မှာလည်း သီးနှံပေါ်ချိန်တွင် ဈေးနှိမ်ဝယ်ယူခြင်း၊ လယ်သမားများမှာလည်း မရောင်းရလျှင် အတိုးပေါ်အတိုးဆင့် အကြွေးသံသရာလည်နေသဖြင့် ရသည့်ဈေးဖြင့် ရောင်းချနေရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက် / ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေအထား	မြေဆီမြေဩဇာမကောင်း ☒ ရာသီဥတုမမှန် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက် / ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)		
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ		☐
	လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်		☐
	လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုအသင့်အတင့်ရှိသည်		☐
	ပလပ်မြေများရှိသည်		☐
	ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည် ☒ မဖြေဆိုပါ		☐
စိုက်ပျိုးရေး အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ		☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ		☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ		☐
သာယာဝပြောဆွေး/အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြားအော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ		☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး ၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြားဓာတုပေးသွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ		☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☒ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ		☐
နည်းပညာ ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ		☒
သီးနှံဈေးကွက်နှင့် ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ။ ☒		
	သီးနှံများကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်မရှိပါ	☐	မဖြေဆိုနိုင်ပါ ☐
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ ☒ အသင့်အတင့်ကျ ☐ အနည်းငယ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐		

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီးဌာနများ
လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရာသီတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် သီးနှံများအထွက်နည်းခြင်း၊ သီးနှံမျိုးစေ့များမှာ
လည်း ရေကြီးနစ်မြုပ်သည့်အခါ ချထားပေးသောမျိုးစေ့များသည် လုံးဝမကောင်းသည်ကို ကြုံတွေ့ရသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၁၅	၄၀

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နို့စားနွား		
ကျွဲ		
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်	၁	၈
သိုး		
ဝက်	၃၃	၅၃
ကြက်	၅၈	၂၁၇
ဘဲ	၈	၃၁
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်းမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။
 လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် စီးပွားဖြစ်မွေးမြူခြင်းမဟုတ်ဘဲ တပိုင်တနိုင်မွေးမြူခြင်း
 သာဖြစ်ပါသည်။ ငါးမွေးမြူရေးမှာလည်း ငါးကန်များဖြင့် သီးသန့်မွေးမြူခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရေကျန်ငါးများသာ
 မွေးမြူစားသုံးပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ'ဟူသောအကွက်ကို ရွေးရန်။)		
မွေးမြူရေး			
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐	အသင့်အတင့် ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင် ☐	အသင့်အတင့်ရနိုင် ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐		

အခွင့်အလမ်း:	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး:	
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင် ☐ ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု (မွေးမြူရေး အစာဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐ မဖြေဆိုပါ။ ☒
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်။ ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည်။ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည် ☐ အသင့်အတင့်ရှိသည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း:	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန် ရေမြေ အနေအထား:	အလွန်ကောင်း ☐ ကောင်း ☐ သင့်တင့်မျှတ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်သည် ☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐ ချေးငွေရနိုင်သည် ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစုလက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများလွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☒ မဖြေဆိုပါ။ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်ရောင်းချနိုင်သည်။ ☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည်။ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည် ☐ အသင့်အတင့်လွယ်ကူသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☒

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးသာ လုပ်ကိုင်စားသောက် ကြပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင် သည်။ ။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ် ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေရှားပါးသည် ☒ စားကျက်မြေလုံးဝမရှိပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	ရေရှားပါးသည် ☐ ရေလုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☒ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ ☐ ချေးငွေလုံးဝမရပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☒
သွင်းအားစု(မွေးမြူရေးအစာ၊ ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☒ သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရနိုင်ပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ☒ ဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ☒ ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာလုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ☒ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ☒ လုံးဝဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ ☒ လုံးဝချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူမရနိုင်ပါ ☒ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာအကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ ☒ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများမရပါ ☐ ဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမားအုပ်စု ၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ ကုဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တပိုင်တနိုင်မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုမှာလည်း ငါးရစ်များကို ဖမ်းယူ သဖြင့် ငါးရှားပါးလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ-ခ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်၊ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)		
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	များ ☐	အသင့်အတင့် ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည် ☐	ဈေးကွက်အသင့်အတင့် ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည်သိရှိသည် ☐	အသင့်အတင့်နားလည်သည် ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ကောင်း ☐	သင့် ☐	မဖြေဆိုပါ ☒
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ပေါများ ☐	သင့် ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ကောင်း ☐	သင့် ☐	မဖြေဆိုပါ ☒
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေရရှိနိုင်သည် ☐	ချေးငွေရနိုင်သည် ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်။ ☐	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐	မဖြေဆိုပါ ☒
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည် ☐	အသင့်အတင့် ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ	များ ☐	အသင့်အတင့် ☒	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု ၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများအဖြစ် လက်သမား ၊ ပန်းရံအလုပ်များနှင့် ဈေးဆိုင်များလည်း ရှိပါသည်။

(၂) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ**
 ဇယား(၂၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက 'မဖြေဆိုပါ' ဟူသောအကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ☒ လုံးဝမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မကောင်း ☒ ဈေးကွက်မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားမလည် ☒ လုံးဝနားမလည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့ ☒ အလွန်ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည် ☒ ကုန်ကြမ်းမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ ☐ လုံးဝမရပါ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ ☐ ချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူမရပါ ☐ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများလုံးဝမရပါ။ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာတတ်မြောက်ခြင်း မရှိ ☒ လုံးဝမတတ် ☐ မဖြေဆို ☐
အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ☒ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု ၊ လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးပါသည်။ ကန်ကြီးထောင့် မြို့နယ်အထည်ချုပ်စက်ရုံ၊ ပုသိမ်အထည်ချုပ်စက်ရုံများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း အနည်းငယ် အလှမ်းဝေးနေပါသည်။ ထို့ပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများလည်း ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

စဉ်	ပုံစံ	အိမ်ထောင် စု အရေ အတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေပြောင်းသွား လာနေထိုင်သူ တစ်ဦးအနည်းဆုံး ရှိသောအိမ်ထောင် စုနှင့်လူဦးရေ	၁၇	၉	၁၀	၁၉	-	၂	၂	၉	၁၂	၂၁
ကျေးရွာပြင်ပသို့ရွှေပြောင်းမှုကာလ											
၂	၃လ အထိ		၂	-	၂				၂		၂
	၆လ အထိ		၁	-	၁		၁	၁	၁	၁	၂
	၁၂လ အထိ		၂	၂	၄				၂	၂	၄
	၁၂လ အထက်		၄	၈	၁၂		၁	၁	၄	၉	၁၃

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး
မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ လူငယ်အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ ရွှေပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု ၊ ရွှေပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒပါ
မှုမပါမှု စသည်ဖြင့်မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန်အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့်အကြောင်းအရင်းကြောင့်
ရွှေပြောင်းသွားလာရသည်ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်းတစ်နယ် တစ်
ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို ‘ရွှေပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ’ ဟု သတ်မှတ်
သည်။ နိုင်ငံတော်တာဝန်၊ အဖွဲ့အစည်းတာဝန်ဖြင့် ရွှေပြောင်းအခြေချနေရသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင်
အကျုံးဝင်ပါသည်။ သားသမီးနှင့် ဆွေမျိုးများထံတွင် ခိုလှုံရန်၊ မှီခိုရန် သွားရောက်အခြေချနေသော၊
ကျန်းမာရေးအရ အမြဲတမ်းရွှေပြောင်းနေထိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဤဇယားတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။
ခေတ္တပညာသွားရောက်သင်ကြားနေသူများ၊ ခေတ္တကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူနေသူများသည် ဤဇယားတွင်
အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခင်က ရွှေပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်
လည်အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင်အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီ
သွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေပြောင်းလုပ်သားများတွင် အိမ်ကို ပြန်လာလည်ပြီးမှ ပြန်သွားသော အချိန်ကို
တွက်ချက်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ အစပထမကတည်းကသွားတဲ့ကြာချိန်ကို တွက်ချက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

ဇယား(၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိကအကြောင်းအရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၈
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းအရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှုမရှိသည့်အကြောင်းအရင်း	
၄	လူမှုရေး ၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (Social protection, health)	၃
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ်... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာမှလူငယ်များမှာ မြို့ပေါ်သို့ အလုပ်သွားလုပ်သူများပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ရွာတွင် လူငယ်များလည်း ရှားပါးနေပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား(၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	၁၆	၂	၄	
	ပြန်ပို့ငွေလမ်းကြောင်းများ				
	-က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)				
၂	-ခ။ ဘဏ်	၂			
	-ဂ။ လူကြိုဖြင့် လွှဲပို့ခြင်း	၁၄			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာမှ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများမှာ တစ်လတစ်ခါဖြစ်စေ ရွာသို့ အလည်ပြန်ကြပါသည်။ ဤနည်းဖြင့်လည်း အိမ်သို့ ပိုက်ဆံလွှဲကြပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား(၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက် လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်။)		အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်။)	
ဈေးအမည်(မြို့/ရွာ)	ကန်ကြီးထောင့်မြို့		ပုသိမ်မြို့	
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	၁ မှ ၅ မိုင် ☒	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☒
(အနီးစပ်ဆုံးတစ်ခုကို	၅ မှ ၁၀ မိုင် ☐	၁၀ မှ ၁၅ မိုင် ☐	၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐	၃၀ မှ ၅၀ မိုင် ☐
ခန့်မှန်းပြီးရွေးချယ်ရန်)	၁၅ မိုင် အထက် ☐		၅၁ မှ ၁၀၀ ☐	၁၀၀ မိုင်အထက် ☐

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်။)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်။)
	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☒ ဆိုင်ကယ် ☒	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☒ ဆိုင်ကယ် ☒
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	ကား/ထော်လာဂျီ ☒ ရထား ☐	ကား/ထော်လာဂျီ ☒ ရထား ☐
နည်းလမ်း	သုံးဘီဆိုင်ကယ် ☒ လှေ ☐	သုံးဘီဆိုင်ကယ် ☒ လှေ ☐
	စက်လှေ ☐	စက်လှေ ☐
ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း ၊ ကုန်	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း ၊ ကုန်
ရရှိနိုင်မှု (အနည်းဆုံးတစ်ခု	ခြောက်) ☒ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်	ခြောက်) ☒ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့်
နှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	အိမ်သုံးပစ္စည်း ☒ အဝတ်အထည် ☒	အိမ်သုံးပစ္စည်း ☒ အဝတ်အထည် ☒
	ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ ၊	ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ ၊
	ပရိဘောဂများ ☒	ပရိဘောဂများ ☒
	ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ☐	ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင် ☒
ဈေးအခြေခံအဆောက်အအုံ	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ လယ်သမားအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မိုးရာသီတွင် လမ်းမကောင်းသဖြင့် ဈေးကွက်သို့ ကုန်စည်များပို့ဆောင်ရန် အခက်အခဲရှိပါသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတွင် သယ်ယူပို့ဆောင်သောယာဉ်များအကုန်ထည့်သွင်းထားပါသည်။

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဈေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ဈေးငွေရ ရန် အခက် အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ	ကာလတိုဈေးငွေ ☒	၃-၆ လအတွင်း ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☒	လိုအပ်သည် ☒	နည်းသည် ☒
လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/	ကာလလတ်ဈေးငွေ ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☒	၂ မှ ၅% ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐
မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလရှည်ဈေးငွေ ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ ၁၀% ☐		မရှိပါ ☐
			၁၀%အထက် ☐		
			အတိုးမဲ့ ☐		
	ကာလတိုဈေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁မှ ၂% ☐	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☐
သမဝါယမဈေးငွေ	ကာလလတ်ဈေးငွေ ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐	၂ မှ ၅% ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐
	ကာလရှည်ဈေးငွေ ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ ၁၀% ☐		မရှိပါ ☐
			၁၀%အထက် ☐		
			အတိုးမဲ့ ☐		
	ကာလတိုဈေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☐	၁မှ ၂% ☐	လိုအပ်သည် ☐	နည်းသည် ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလလတ်ဈေးငွေ ☐	၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐	၂ မှ ၅% ☐	မလိုအပ်ပါ ☐	ရှိသည် ☐
	ကာလရှည်ဈေးငွေ ☐	တစ်နှစ်အထက် ☐	၅ မှ ၁၀% ☐		မရှိပါ ☐
			၁၀%အထက် ☐		

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲ များ
ပုဂ္ဂလိကက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ ☒	၃-၆ လအတွင်း ☒	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☒ ၂မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☒	နည်းသည် ☒ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အဖွဲ့လိုက် ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ ☒ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	၃-၆ လအတွင်း ☒ ၆လမှတစ်နှစ်ထိ ☐ တစ်နှစ်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☒ ၂မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☒	နည်းသည် ☒ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☒	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ တစ်နှစ်အထက် ☒	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☐ ၂မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☒ ၁၀%အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☒ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☒
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☐ ၃-၆ လအတွင်း ☐ တစ်နှစ်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☐ ၁မှ ၂% ☐ ၂မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☒ ကာလလတ်ချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ ☐	နေ့စဉ် ☐ လစဉ် ☒ ၃-၆ လအတွင်း ☐ တစ်နှစ်အထက် ☐	အတိုးမဲ့ ☒ ၁မှ ၂% ☐ ၂မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀% ☐ ၁၀%အထက် ☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☒	နည်းသည် ☒ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ လယ်သမားအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်သူအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

မှတ်ချက်။ ။ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်၏ သတ်မှတ်ချက်အရ ကာလတိုချေးငွေ ဆိုသည်မှာ အနည်းဆုံး တစ်ရက်မှ အများဆုံးတစ်နှစ်အထိ ၊ ကာလလတ်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ ၃ နှစ်မှ ၅နှစ်အထိ၊ ကာလရှည်ချေးငွေ ဆိုသည်မှာ ၅ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်အထိဟု သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အကယ်၍ ၁၀နှစ် ကာလထက် ရှည်ကြာစွာ ချေးပေးသော ချေးငွေများရှိခဲ့သော် ကာလရှည်ချေးငွေတွင်သာ ထည့်သွင်းပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ဘဏ်ချေးငွေများ၊ အသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှုများ၊ အဖွဲ့အလိုက်ငွေစုငွေချေးအစီအစဉ်များနှင့် ငွေချေးပေးသူများရှိပါသည်။ မိတ်ဆွေများ၊ ဆွေမျိုးများထံမှလည်း အနည်းငယ် ချေးယူနိုင်ကြပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
 ဇယား(၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်
 အခက်အခဲများ

အခြေအနေ	အခက်အခဲ		အန္တရာယ်ရှိမှု (အခက်အခဲ 'ရှိ' ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ' ဟု		
မြေဆီသြဇာအခြေအနေ	ရှိ ☒	မရှိ ☐	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ ☒	မရှိ ☐	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐	မြင့် ☒	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐
ငါးမျိုးကွဲ	ရှိ ☒	မရှိ ☐	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ ☒	မရှိ ☐	မြင့် ☐	လတ် ☒	နိမ့် ☐
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မြင့် ☐	လတ် ☐	နိမ့် ☐

ရင်းမြစ်... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ လယ်သမားအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြေဆီသြဇာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော်လည်း ပိုးမွှားအန္တရာယ် အခက်အခဲ
 ရှိနေပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား(၃၀) မူလတန်း ၊ အလယ်တန်း ၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၁	၁	၂
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၈၅	၉၈	၁၈၃
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁၃	၂၁	၃၄
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၈	၆	၁၄
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၄	၅	၉

ရင်းမြစ်.. အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး
 ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော အတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/ တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ
 ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ
 လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ

တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက်ဆုံး ပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အဋ္ဌမတန်း(Grade-8)တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက ‘အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ’ တွင်လည်းကောင်း တတိယတန်း (Grade-3) တွင် ပညာသင်ကြားနေပါက (သို့မဟုတ်) ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ- ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုပါက ‘မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ’ တွင်သာ ထည့်သွင်းရပါမည်။ ‘ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)’ ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲဖြစ်ပါက သင်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ စတုတ္ထတန်း (Grade-4) အောင်မြင်ပြီး အလယ်တန်းပညာ ဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမရှိပါက ‘မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ’ တွင်သာထည့်သွင်းရပါမည်။ အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူ ပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝမတတ်ပါက ‘စာမတတ်သူဦးရေ’ တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွာတွင် သက်ကြီးပိုင်းများမှာ (အ) သုံးလုံးပညာရေးကို သင်ကြားဆည်းပူးခဲ့သူများကို မူလတန်းအဆင့်တွင် ထည့်သွင်းထားပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၁၄	၁၇	၃၁
အလယ်တန်း	၇	၁၃	၂၀
အထက်တန်း	၃	၆	၉
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်	၂	၃	၅

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း ၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ ဤဇယားကိုဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေသူများကိုသာဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပြင် ‘ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး’ကို သင်ယူဆည်းပူးနေသော ကျောင်းသူ/ သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/ အဆင့်သတ်မှတ်ချက်များနှင့် အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာရှိပညာရေးမှာ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်းဖြစ်သည့်အတွက် အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/ အဆင့် သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ထည့်သွင်းထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား(၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)			(၂)			(၃)					
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း		☐	မူလတန်း		☐	မူလတန်း		☐			
	မူလွန်		☒	မူလွန်		☐	မူလွန်		☐			
	အလယ်တန်း(ခွဲ)		☐	အလယ်တန်း(ခွဲ)		☐	အလယ်တန်း(ခွဲ)		☐			
	အလယ်တန်း		☐	အလယ်တန်း		☐	အလယ်တန်း		☐			
	အထက်တန်း(ခွဲ)		☐	အထက်တန်း(ခွဲ)		☐	အထက်တန်း(ခွဲ)		☐			
	အထက်တန်း		☐	အထက်တန်း		☐	အထက်တန်း		☐			
ခ။ ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင်		☒	၀ မှ ၁ မိုင်		☐	၀ မှ ၁ မိုင်		☐			
	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင်		☐	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင်		☐	၁ မိုင်မှ ၃ မိုင်		☐			
	၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင်		☐	၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင်		☐	၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင်		☐			
	၂၀ မိုင် အထက်		☐	၂၀ မိုင် အထက်		☐	၂၀ မိုင် အထက်		☐			
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင်		☒	ခြေလျင်		☐	ခြေလျင်		☐			
	စက်ဘီး		☒	စက်ဘီး		☐	စက်ဘီး		☐			
	ဆိုင်ကယ်		☐	ဆိုင်ကယ်		☐	ဆိုင်ကယ်		☐			
	ကား		☐	ကား		☐	ကား		☐			
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာ(စတုရန်းပေ)*	၁၅၀၀ စတုရန်းပေ											
င။ အမိုး၊ နံရံ ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း	☐	သင့် ☒ ညံ့ ☐	ကောင်း	☐	သင့် ☐ ညံ့ ☐	ကောင်း	☐	သင့် ☐ ညံ့ ☐			
စ။ ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ	လုံလောက်မှုရှိသည်		☐	လုံလောက်မှုရှိသည်		☐	လုံလောက်မှုရှိသည်		☐			
လုံလောက်မှု	မလုံလောက်ပါ		☒	မလုံလောက်ပါ		☐	မလုံလောက်ပါ		☐			
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာအခြေအနေ	ကောင်း	☐	သင့် ☒ ညံ့ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း	☐	သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း	☐	သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐			
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်		☒	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်		☐	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်		☐			
	တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ။		☐	တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ။		☐	တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ။		☐			
ဇ။ ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	ကျား		မ	ပေါင်း	ကျား		မ	ပေါင်း	ကျား		မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်												
ကျေးရွာခန့်	၂		၅									

ရင်းမြစ်... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း

မှတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာဖြေဆိုရမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင်ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်းမှာ အခန်းတွဲ (၃) တွဲ၏ (အလျား×အနံ) ကို တိုင်းတာတွက်ချက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်းဖြစ်သည့်အတွက် ဆရာ/ဆရာမများမှာ ကျေးရွာမှသာ ခန့်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား(၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်	
ကျောင်းဆရာ/ မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ☐	မလုံလောက် ☒
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀ : ၁ အောက် ☐	၄၀ : ၁ အထက် ☒
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐ နည်း ☒	လတ် ☐ များ ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☒
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့် စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ☐	မလုံလောက် ☒
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☒	အသင့်အတင့် ☐
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☒	နည်း ☐
မိဘဆရာအသင်း၏ အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်း ဆရာတော်ကြီး ဦးကောဝိဒ၏ ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထကျောင်း ဖြစ်သည့်အတွက် ဆရာ၊ ဆရာမလေးများ၏ လစာမှာ နည်းပါးနေပါသည်။ ဆင်းရဲသော မိသားစုမှ ကလေးများမှာလည်း ဆရာ၊ ဆရာမများ၏ လစာကို အများကြီးမတတ်နိုင်သောကြောင့် ဆရာ၊ ဆရာမလေးများ၏ လစာနည်းနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ဇ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(ဇ-၁) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့်ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၆	တီဘီ	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၇	ဆီးချို	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့် ☒	နိမ့် ☐	မရှိ ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ ၊ ဇီ)	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၀	အာဟာရချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၁	အခြားကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သွေးတိုးရောဂါကြောင့် လျှပ်တပြက်သေဆုံးမှုများ မြင့်မားနေပါသည်။ မိုးရာသီတွင်လည်း ကလေးငယ်များ သွေးလွန်တုပ်ကွေး အဖြစ်များနေပါသည်။

(ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ဖြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ		✓
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်းနှင့် အသည်းရောင်အသားဝါ	✓	
၃	ပိုလီယိုရောဂါ		✓
၄	မေးခိုင်း (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	✓	
၅	ဝက်သက်ရောဂါ		✓
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	✓	
၇	အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	✓	
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်	✓	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ ကျန်းမာရေးမှူးများ လာရောက်ကြသော်လည်း ပုံမှန် လစဉ်လာရောက်စစ်ဆေးခြင်းမဟုတ်ဘဲ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ခါ (သို့) နှစ်ခါသာ လာရောက်ကြပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☒	
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐	ရှိ ☒
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐	မရှိ ☐
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	
တိုက်နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐	ရှိ ☐
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐	မရှိ ☐
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	
မြို့နယ်ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐	
	၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐	ရှိ ☐
	၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐	မရှိ ☒
	၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☒	
	၁၀ မိုင်အထက် ☐	

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☐	ဆေးဆိုင်များတွင်ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားသည် ☐
	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနားတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ ☒	ဆေးဆိုင်များတွင်ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ (၂)ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ သို့သော် မဂူကျွန်းကျေးရွာအုပ်စုတွင်ရှိပါသည်။ ကန်ကြီးထောင့်မြို့ရှိ မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် ပုသိမ်မြို့နယ်ဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ကြပါသည်။

(ဈ) ရေနံ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား(၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ရေရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')		ရေအရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေးရပါက နွေ ၊ မိုး နှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်။)
ရေတွင်း	၅၃	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☒ ဆောင်း ☒
အဝီစိတွင်း/စက်တပ်	၁၁	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☒ မိုး ☒ ဆောင်း ☒
အဝီစိတွင်း/တုံကင်	၃	ရှိ ☐	မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☒ ဆောင်း ☒
မိုးရေသိုလှောင်ကန်		ရှိ ☐	မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ ☐	မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရေရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက 'ရှိ'၊ မရှိပါက 'မရှိ')	ရေအရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် 'ရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ 'မရှိ'ဟုဖြေဆိုထားပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေးရပါက နွေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်။)
ရေကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရေတွင်းများတွင် ဘေးပတ်လည်အုတ်စီများမရှိသော ရေတွင်းများပါ ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား(၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲအိမ်သာ	
ရေလောင်း/ ယင်လုံအိမ်သာ	၅၀
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာသုံးစွဲမှု	
တွင်း/ ဇလား အိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	၁၁

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု ၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အိမ်သာအမျိုးအစားတွင် သန့်ရှင်းသောယင်လုံအိမ်သာဟု မခေါ်ဆိုနိုင်သော်လည်း ယင်လုံအိမ်သာများဖြစ်သည့်အတွက် ရေလောင်းယင်လုံအိမ်သာဟု ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသော မိသားစုတစ်ခုရှိသဖြင့် (၆၁) အိမ်သာဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

(ည) ကျား - မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား - မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်	
၁	ကျေးရွာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ်(၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီး၊ အမျိုးသား ခွဲခြားဆက်ဆံထားခြင်းမရှိသော်လည်း ရှေးရိုးအစဉ်အလာအရ အမျိုးသမီးဦးဆောင်မှု အားနည်းပါသည်။

(ဋ) အခြေခံအဆောက်အအုံများ အခြေအနေ

(ဋ-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းအမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☒	ပွင့်လင်းရာသီ ☒ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☐
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐		၁-၅ မိုင် ☒
		ညံ့ ☒	၅ နှစ် အထက် ☐		၅-၁၀ မိုင် ☐
					၁၀ မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☒	ပွင့်လင်းရာသီ ☒ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐	၀-၁ မိုင် ☒
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐		၁-၅ မိုင် ☐
		ညံ့ ☒	၅ နှစ် အထက် ☐		၅-၁၀ မိုင် ☐
					၁၀ မိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐	ကောင်း ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒	၀-၁ မိုင် ☒
	၄ ☐ ၅ ☐	သင့် ☐	၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☒		၁-၅ မိုင် ☐
		ညံ့ ☒	၅ နှစ် အထက် ☐		၅-၁၀ မိုင် ☐
					၁၀ မိုင်အထက် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ မြေသားလမ်း-၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း-၂၊ ကျောက်ချောလမ်း-၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း-၄၊ ကတ္တရာလမ်း-၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လမ်းအမျိုးအစားတွင် တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်ကို အတိအကျမသိရသဖြင့် ခန့်မှန်းဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရွာတွင်းလမ်းကို နှစ်စဉ်လိုလို ရွာသားများစုပေါင်း၍ ဝိုင်းဝန်းပြုပြင်ကြသော်လည်း ငွေကြေးမတတ်နိုင်သဖြင့် မြေသားလမ်းမှ မြေသားလမ်းအဖြစ်သာ ပြန်လည်ပြုပြင်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၆-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ်တံတား	၁၀ ပေ×၅ ပေ×၁၂ ပေ	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☒	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒
သစ်သားတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကြိုးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ဝါးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေပြွန်	၆ ပေ×၃ ပေ×၂ ပေ	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☒ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☒ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေကျော်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆ လ မှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ် မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ် အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကွန်ကရစ်တံတားတွင် မဂ္ဂကျွန်းရွာနှင့် ရေတွင်းချောင်ရွာချင်းဆက်လမ်းကို ဆက်သွယ်ပေးထားသောတံတားကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တံတားမှာလည်း ပျက်စီးစပြုလာပါပြီ။

(၆-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက်ရှိ အသုံးမပြုပါအကွက်တွင် ✓ ခြစ်ပါ။)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐		
	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐		
	၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
	၅၀ မိုင် အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
	အသုံးမပြုပါ ☒		
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐		
	၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐		
	၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐
	၅၀ မိုင် အထက် ☐		တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
	အသုံးမပြုပါ ☒		

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက် ။ ၁" လှေ၊ သမ္ဗန်၊ ၂- စက်လှေ၊ ၃- သင်္ဘော"။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် မြစ်ချောင်းများဖြင့် ခရီးဝေးသွားလာမှုများ မရှိကြပါ။ ချောင်းလက်တက်များမှသာ ကျေးရွာတွင်း သွားလာကြပါသည်။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗန်	စက် လှေ	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်	ထော် လာဂျီ	ကား	မြင်း လှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်	၉	၁	၄၅	၃၂	၁	၁	၁		၂

ရင်းမြစ်... အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် ချောင်းလက်တက်များရှိသဖြင့် လှေကိုလည်း အသုံးပြုရပါသည်။

(၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်				အခက်အခဲ	
မဟာဓာတ်အားလိုင်း		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၈	ကောင်း ☐	သင့် ☒	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၁	ကောင်း ☐	သင့် ☒	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်				အခက်အခဲ	
လေစွမ်းအင်		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
ဇီဝလောင်စာ		ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐	မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်	၆၂	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☒	မဖြေဆို ☐	ရှိ ☒	မရှိ ☐
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော		☒				☒	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်းကောက်ယူမှု ၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း-ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် ဇီဝလောင်စာစက်တစ်လုံးရှိသော်လည်း အကုန်အကျများ သဖြင့် ရွာသားများလည်း အသုံးမပြုနိုင်ပေ။ စက်မှာလည်း ချို့ယွင်းနေသဖြင့် မီးလုံးဝမမှန်ဘဲ ရှိနေပါသည်။ (၆၂) အိမ်မှာ ဘတ်ထရီမီးများ၊ ဖယောင်းတိုင်မီးများ၊ ရေနံဆီမီးများ အသုံးပြုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုဟ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၅၇	၁၃	၁၆	၃

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာသည် သတင်းအချက်အလက်များအား လက်လှမ်းမီ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

(ဗ) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု		
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန်နေရာများ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲ များရှိခြင်း	ရှိ ☒	မရှိ ☐	မဖြေဆိုပါ ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐	သင့် ☒	ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐	သင့် ☒	ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း ☐	သင့် ☐	ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐	သင့် ☒	ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ ☐	နည်း ☒	များ ☐
စိတ်ဝင်စားစရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည် တို့တွင် ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် .... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ်အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအနီးနားတွင် အရက်သေစာဆိုင်များပေါများသဖြင့် လူငယ်များမှာ အရက် စွဲပြီး သောက်စားမှုးယစ်ထားသဖြင့် ယဉ်ကျေးမှုမရှိ ဖြစ်လာပါသည်။

(ဏ) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(ဏ-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်		
တယ်လီဖုန်းလိုင်း ၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ ၊ ကြေးနန်း လိုင်း ၊ အင်တာနက်လိုင်း ၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း ၊ ရေဒီယိုလိုင်း စသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်း ဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အဦများ ရှိခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်း၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင် ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐	မရှိ ☒	မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ပြည်သူ့စစ်သင်တန်းများ လာရောက်ပို့ချဖူးသော်လည်း ထိရောက်မှုမရှိပါ။

(ဏ-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐
	သာမန် ☐	သာမန် ☒	သာမန် ☐	သာမန် ☐
	မရှိ ☒	မရှိ ☐	မရှိ ☒	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု ၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အကြမ်းဖက်မှုတွင် အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုများသာ ရှိပါသည်။ ယခင်က ခိုးမှုများ ပေါများခဲ့သော်လည်း လူနေမှုအဆင့်အတန်း အနည်းငယ် မြင့်မားလာသည်နှင့် အမျှ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုများ လျော့ပါးလာပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
• သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်မြေများသည် မြေပြန့်ဖြစ်ပြီး မြေဆီ ဩဇာအတော်အသင့်ကောင်းမွန်သည်။ တောင်သူများလည်း လယ်ယာ ထွက်ကုန်များကို အလွယ်တကူသယ်ယူပို့ဆောင်ရောင်းချခြင်း မပြုနိုင် သော်လည်း ဈေးကွက်မှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ စပါး၊ ကွမ်း၊ အာဝါး၊ ငရုတ်နှင့် ဝါးများစသည်တို့ကို အဓိကစိုက်ပျိုးကြပြီး၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်သည်မြောင်းဦးစီးဌာနမှ တူးဖော်ပေးထားသော မြောင်းရေမှရေကို အသုံးပြု၍ သီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။
• နေရာတည်ရှိမှုနှင့် ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	ရေတွင်းချောင်ကျေးရွာသည်ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြေပြန့်ဒေသ တွင်တည်ရှိပြီး ပုသိမ်အရှေ့မြို့နယ် ရန်ကုန်-ပုသိမ်အဝေးပြေးလမ်းမ ကြီးပေါ်ရှိ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နှင့် ကံကုန်းကျေးရွာကြား ကားလမ်းမ နှင့် (၂) မိုင်ခန့်အကွာတွင်တည်ရှိပါသည်။ နွေအခါတွင် သွားလာရလွယ် ကူသော်လည်း မိုးတွင်းအခါတွင် လမ်းများပျက်စီးသဖြင့် သွားလာရ အနည်းငယ်ခက်ခဲပါသည်။
• ရပ်ရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။
• ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကျေးရွာအတွင်းတွင် ပြင်ပနှင့်ကျေးရွာအတွင်းမှ ဖွဲ့စည်းထားသော လူ ထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ အတော်အသင့်ရှိပြီး အဖွဲ့များ၏ လုပ်ငန်း လည်ပတ်မှုမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ကြပေသည်။ ပြင်ပ ပုဂ္ဂလိက ငွေချေးအဖွဲ့များ၊ အစိုးရဌာနများနှင့် အချိတ်အဆက် ပိုမို ကောင်းမွန် လာစေရန်မျှော်လင့်ပြီး ထိုအထောက်အပံ့များဖြင့် ကျေးရွာအတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် အခြားအသေးစားလုပ်ငန်း များလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် အထောက်အပံ့ကောင်းများ ဖြစ်လာစေရေး မျှော်လင့်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှလည်း စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သော ခေတ်မီနည်းပညာပေးစနစ်များ လာရောက်ပို့ချပေးရန် ကျေးရွာမှတောင်သူများက မျှော်လင့်နေကြပါသည်။
• ဆက်သွယ်ရေး	ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို ဈေးကွက်နှင့် အခြားလူမှု ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့်မျှသာ ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက် အသုံးပြုနိုင်သည်။
• ကျန်းမာရေးအဆောက်အ	ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့်

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
အုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	ကောင်းမွန်ပြီး ကျန်းမာရေးပံ့ပိုးပစ္စည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများသို့ လည်းအသင့်အတင့်လက်လှမ်းမှီနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသောဆေးဝါးကုသလိုမှုအတွက်လည်း ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် ပုသိမ်ဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများ ခံယူနိုင်ကြသည်။
ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	ကျေးရွာတွင် ဇီဝလောင်စာ (သို့မဟုတ်) ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်ဖြင့် ယခင်က အသုံးပြုခဲ့ကြပြီး ယခုအခါတွင်ပျက်စီးနေပါသည်။ ချက်ပြုတ်စားသောက်ရာတွင် ထင်းမီးကိုသာအသုံးပြုကြရပြီး ချို့တဲ့သောအိမ်ထောင်စုရှိ ကျောင်းသူ/ သားများ၏ စာဖတ်ချိန်တွင် ဖယောင်းတိုင်မီးကိုသာ အသုံးပြုကြရသည်။ အချို့အိမ်ထောင်စုတွင် ဆိုလာမီးများဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်ကြသဖြင့် ကျောင်းသူ/ သားများ၏ စာဖတ်ချိန်ကို အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊ အားလပ်ချိန်များတွင် ဗဟုသုတရဖွယ် သုတ၊ ရသနှင့် သတင်းအစုံအလင်အား တီဗွီဖန်သားပြင်မှ ကြည့်ရှု နိုင်ကြပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှု များ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	ကျေးရွာအနေအထားအရ ယေဘုယျအားဖြင့် အဟန့်အတား စိန်ခေါ်မှုများအပြားတွေ့နေရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ အနည်းငယ်ရှိပြီး အဖွဲ့များကြားတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုအပိုင်းတွင် စနစ်ကျမှုအနည်းငယ် အားနည်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။
သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှု ကန့်သတ်ချက်များ	စိုက်ပျိုးမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုနှင့်ပတ်သက်ပြီး မြေလွတ်မြေရိုင်းများ ထပ်မံမတိုးချဲ့နိုင်တော့ပဲ လက်ရှိမြေပေါ်တွင် ထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ရန် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သီးနှံပိုးမွှားကျရောက်မှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ပိုးမွှားကျရောက်မှုအန္တရာယ်၊ ကြွက်ဖလောင်းအန္တရာယ်တို့နှင့် ရင်ဆိုင်ရပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုတစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိနေပြီး သီးနှံထိခိုက်ပျက်စီးမှုများရှိပါသည်။
ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ မရှိသော်လည်း (၃) ဖာလုံခန့်သာကွာဝေးသော မဂူကျွန်းကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနသို့ သွားရောက်ကုသနိုင်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးအတွက် အရေးပေါ်ကိစ္စရပ်များတွင် (၇) မိုင်ခန့်ဝေးသော ကန်ကြီး ထောင့်မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့်

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	(၁၇) မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ပုသိမ်မြို့မဆေးရုံကြီးသို့ သွားရောက် ကုသရသဖြင့် အချိန်ကြာမြင့်မှု ရှိတတ်ပေသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ၃

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁	စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်					
	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားရေးရာများအားနည်းမှု ရှိခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းမှ ခေါင်းဆောင်တာဝန် လွှဲမှုတွင်ချိတ်ဆက်မှု အားနည်းခြင်း၊	• အချင်းချင်း ရင်းနှီး ခင်မင်ကြခြင်း။ • အချင်းချင်းစည်း လုံးညီညွတ်မှုရှိ ခြင်း။	• သဘောတရား ရေးရာသင် တန်းပို့ချသည့် ဝန်ဆောင်မှု များနှင့်အလွမ်း ဝေးခြင်း၊	• အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားရေးရာ သင်တန်းများရရှိ အောင်ဆောင်ရွက် ခြင်း။ • ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်း များစွမ်းရည်မြှင့်တင် ပြီး စုပေါင်းဆုံးဖြတ် ချက်ချမှတ်မှု၊သတင်း ဖြန့်ဝေမှု၊ ပေါင်းစပ် ညှိနှိုင်းမှုစနစ်များပိုမို ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	▪ ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းရည်မြှင့်အစီအစဉ်များ ။ လုပ်ဆောင်ခြင်း - ခေါင်းဆောင်မှုစွမ်းရည် မြှင့်တင်ခြင်းသင်တန်း - ငွေစာရင်းသင်တန်း - အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ သဘောတရားရေးရာ သင်တန်း
၂	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ)					
	• နည်းပညာ အသုံးပြုနိုင်မှုအားနည်းခြင်း • ဖျက်ပိုးနှင့် နှံ့စုပ်ပိုး	• နည်းပညာဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု အားနည်းခြင်း	• ချေးငွေရရှိနိုင်သော နေရာများရှိခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနအားလက်လှမ်း	• ချေးငွေအတိုးနှုန်းမြင့်မားခြင်းနှင့် တိုတောင်းခြင်း	• ဝန်ဆောင်မှုနှင့်စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေများ ပြည့်ဝစွာရရန် စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်	• စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
	ပင်စည်ပိုးများ ကျရောက်ခြင်း • မျိုးကောင်းမျိုး သန့် မရရှိခြင်း	• ဖျက်ပိုးများအား ထိ ရောက်စွာကာကွယ် နိုင်သည့် နည်းလမ်း များမသိရှိခြင်းနှင့် သိရှိသော်လည်း ငွေကြေးမတတ်နိုင် ခြင်း	မိမူရှိခြင်း	• စပါးဖျက်ပိုး နှင့် ရောဂါ များ ဆိုးရွားစွာ ဖြစ်ပွားခြင်း	ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်း များအားချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	○ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ာ များပံ့ပိုးပေးစေခြင်း ○ ချေးငွေလုံလောက်စွာ ရရှိရန် စီစဉ်ခြင်း။ ○ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုး ား ○ ပံ့ပိုးပေးစေခြင်း ○ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိ ယာများဈေးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့်ငှားရမ်းအသုံးပြုနိုင်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
၃	မွေးမြူရေး					
	• မွေးမြူရေး နည်း ပညာရရှိမှုအား နည်းခြင်း။ • တိရိစ္ဆာန်များ ရောဂါဖြစ်ပွားခြင်း	• နည်းပညာဝန်ဆောင် မှု အားနည်းခြင်း၊ • သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများမှ ဝင်ငွေ အထိုက်အလျောက် ရရှိနိုင်ခြင်း၊	• မွေးမြူရေးလုပ် ကိုင်နိုင်ရန် မြေ အသင့်အတင့်ရှိ ခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးဘေး ထွက်ပစ္စည်းပေါ် များခြင်း၊	• မွေးမြူရေးနှင့် သက်ဆိုင် သောအဖွဲ့များ နှင့်အချိတ် အဆက်အား နည်းခြင်း။ • အခါအား	• မွေးကုဦးစီးဌာန၊ ပုဂ္ဂလိ ကအဖွဲ့များနှင့် ချိတ် ဆက်၍ ဝန်ဆောင်မှု ပြည့်ဝစွာ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	▪ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင် မှုများရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း – မွေးမြူရေးချေးငွေများပို မိုရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ – ခေတ်မီမွေးမြူရေးစနစ်များ

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
				လျော်စွာ ကူး စက်ရောဂါ ကျရောက်မှုကို ထိန်းချုပ်ရ ခက်ခဲခြင်း၊ • ဝက်နာကြက် နာများအား ရောင်းချ စားသုံးမှုများ ရှိလာခြင်း		း လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ခြင်း ၊ - မွေးမြူရေးနည်းပညာသင် တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း၊ - တိရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းလမ်းများ စနစ်တကျ သင်တန်းပေးရန်
၄	စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
	• အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရှားပါးခြင်းနှင့် ကုန်ပစ္စည်းများ ဈေးမြင့်ခြင်း	• ဒေသတွင်း စက်ရုံ အလုပ်ရုံများ မရှိခြင်း • အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်းဆိုင်ရာ အတတ်ပညာများ အားနည်းခြင်း	• ဒေသအနီးအနား တွင် စက်ရုံ အလုပ် ရုံ အနည်းငယ်ရှိ ခြင်း	• အနီးအနားဆို သော်လည်း အနည်းငယ် အလှမ်းဝေး ခြင်း • အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း ဆိုင်ရာ အတတ်ပညာ များ အားနည်း ခြင်း	• မြို့နယ်ကျေးလက်ဦး စီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက် ၍ သင်တန်းများ တက် ရောက်ခြင်း	▪ အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း း များပေါ်ပေါက်လာရေး စက် ရုံ၊ အလုပ်ရုံများ ဖော်ဆောင် ပေးစေလိုခြင်း ▪ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ဆိုင်ရာသင်တန်းများ ပို့ချပေးစေလိုခြင်း (လက် သမား၊ ပန်းရံ၊ စက်ပြင် စသဖြင့်) ▪ ကုန်ဈေးနှုန်းများလျော့ကျ ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၅	ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း					
	• ပုဂ္ဂလိကချေးငွေများလွယ်ကူသက်သာစွာမရရှိခြင်း။	• အတိုးနှုန်းအနည်းငယ်မြင့်မားခြင်း။	• ကန်ကြီးထောင့်မြို့ပေါ်ရှိပုဂ္ဂလိက၊ အစိုးရဘဏ်များနှင့်အချိတ်အဆက်ရှိခြင်း	• ချေးငွေရယူရေးလုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ စာရွက်စာတမ်းများနှင့်နားလည်သိကျွမ်းမှုအားနည်းခြင်း။	• ပြင်ပငွေကြေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဘဏ်များနှင့် ကျေးရွာရှိလုပ်ငန်းအခြေပြုအဖွဲ့များချိတ်ဆက်နိုင်ရေးစီစဉ် ဆက်သွယ်တင်ပြခြင်း။	▪ ဘဏ်များ၊ ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအဖွဲ့များနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်စီစဉ်ခြင်း။ – ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ၊ ပြင်ပငွေကြေး အဖွဲ့အစည်းများနှင့်အကျိုးတူစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း။ – ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှအတိုးနှုန်းသက်သာသောအရင်းအနှီးဆိုင်ရာချေးငွေများရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၆	ပညာရေး					
	• ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်း ဖြစ်သည့်အတွက် ဆရာ/ မ မလုံ လောက်ခြင်း၊ ဆရာ/ မ လစာရရှိ မှု နည်းပါးခြင်း	• ကျောင်းသားဦးရေ များပြားခြင်း • ဆရာ/မများငွေကြေး အခက်အခဲများရှိ ခြင်း	• ကျေးရွာမှ ဆရာ/မ များအား လစာ စရိတ်အတွက် အနည်းငယ်ထောက် ပံ့နိုင်ခြင်း	• လစာမပေးနိုင် သဖြင့် ဆရာ/မ ဦးရေနည်းပါး ခြင်း	• ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ လိုအပ် ချက်များ တင်ပြ တောင်းဆိုခြင်း၊	▪ ကျောင်းသား/သူများ၏ ပညာတတ်မြောက်ရေးအ တွက် ဆရာ/မ လုံလောက် စွာချထားပေးရန်နှင့် လစာ စရိတ်များ ပံ့ပိုးပေးရန်
၇	ကျန်းမာရေး					
	• ရာသီအလိုက် ရော ဂါများဖြစ်ပွား ခြင်း (ဝမ်း၊ တုပ်ကွေး၊ သွေးလွန် တုပ်ကွေး)	• ကျန်းမာရေး အသိပညာ အားနည်းခြင်း • ယင်လုံအိမ်သာများ ဆောက်လုပ်မှု အားနည်းခြင်း	• ကျေးလက်ဆေးပေး ခန်းမရှိသော်လည်း မြို့နယ်ဆေးရုံနှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း	• အပ်ပုန်းများ ရှိနေခြင်း (တရားမဝင် ဆေးထိုးခြင်း) • ဆေးရုံ/ ခန်း ကြောက်ခြင်း • အိမ်သာများ အားစနစ်တကျ မဆောက်လုပ် ခြင်း	• ကျန်းမာရေးဦးစီး ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ လိုအပ်ချက်များ တောင်းဆိုခြင်း	▪ ထိရောက်သည့် ရောဂါကာ ကွယ်ရေး ဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးပေးစေခြင်း၊ အသိပညာပေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ▪ အပ်ပုန်းများအားလည်း ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သင် တန်းများ ထပ်မံပို့ချပေး စေခြင်း ▪ ယင်လုံအိမ်သာများ တည် ဆောက်ပေးရန်နှင့်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
						အိမ်သာများစနစ်တကျ အသုံးပြုနိုင်ရေး ဟော ပြောပွဲများဖြင့် အသိ ပညာပေးရန်
၈	လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်					
	• ရွာတွင်းလမ်း ပျက်စီးလွယ်ခြင်း	• မြေသားလမ်း ဖြစ်နေခြင်း၊	• ကျေးရွာမှလုပ်သား အင်အားထည့်ဝင် နိုင်ခြင်း။	• ငွေကြေး ချို့တဲ့ခြင်း၊ • ကျေးရွာရန်ပုံ ငွေဖြင့်မဖောက် လုပ်နိုင်ခြင်း။	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေး/လက် ရွာနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း	• လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး တိုးတက်ကောင်းမွန် အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း – ရွာတွင်းလမ်းအား ကျောက်ချောလမ်းအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း။ (ကျန်လမ်းပိုင်းများ)
	• လျှပ်စစ်မီး အသုံး မပြုနိုင်ခြင်း	• မဟာဓာတ်အားလိုင်း နှင့် အနည်းငယ် အလှမ်းဝေးခြင်း • ငွေကြေးမတတ်နိုင် ခြင်း	• ကျေးရွာမှ လုပ်အား၊ ငွေအား အနည်းငယ် ထည့်ဝင်နိုင်ခြင်း	• ငွေကြေး ချို့တဲ့ ခြင်း၊ • ကျေးရွာရန်ပုံ ငွေဖြင့် မဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်း	• ကျေးရွာဆပ်ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းပြီး လျှပ်စစ် ဦးစီးဌာန (သို့မဟုတ်) ကျေး/ လက်ရွာနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက် ခြင်း	• ကျေးရွာမီးလင်းရေး အတွက် မဟာဓာတ်အား လိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီး (သို့ မဟုတ်) ဆိုလာမီးများ ချထားပေးရန်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေ ကောင်းများ	အဟန့်အတား နှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့်နည်း လမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၉	လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး					
	• လူငယ်များ အချိန်ကို ထိရောက်စွာ အသုံးမချနိုင်ခြင်း • ယဉ်ကျေးမှုပိုင်း အားနည်းခြင်း	• အားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများမရှိခြင်း • အရက်သေစာ သောက်စားမှုများ များပြားခြင်း • အခြားစိတ်ဝင်စားစရာ လုပ်ငန်းများ မလုပ်ကိုင်ခြင်း • စာဖတ်ဝါသနာ အားနည်းခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများနှင့် လက်လှမ်းမီခြင်း၊	• ဦးဆောင်လမ်းပြမည့်သူမရှိခြင်း။ • အားကစားဆိုင်ရာ ကစားကွင်းများ၊ ပစ္စည်းများမရှိခြင်း • စာကြည့်တိုက်များ မရှိခြင်း	• အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများရရှိရန် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ခြင်း။	• သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာသင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း၊ • အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေးခြင်း။ • လူငယ်များအား အသိပညာပေးသင်တန်းများ ပို့ချပေးခြင်း

ကိုးကားစာရင်း

- ၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလက်စွဲ (တတိယအကြိမ်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်) ၂၀၁၇၊ စက်တင်ဘာလ။
- ၂။ ၂၀၁၇ ခု ဒီဇင်ဘာလက ရေတွင်းချောင်ကျေးရွာတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ။
- ၃။ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်။

